

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2009

Tomášek

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

**Povolovací řízení: ekonomické chování
vybraného ekonomického subjektu**
Licence system: economic behaviour
selected of economic entity

Autor: Tomášek

Vedoucí práce: Ing. Krbová, Ph.D.

Studijní program Sociální pedagogika, B7507 Specializace v pedagogice

Datum odevzdání: 30.3.2009

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Libor TOMÁŠEK**

Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**

Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Název tématu: **Povolovací řízení: Ekonomické chování vybraného ekonomického subjektu.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Bakalářská práce bude obsahovat teoreticko-metodologickou část vztahující se k danému tématu. Teoretická část se bude zabývat anglosaským modelem finanční analýzy, používanými metodami, ukazateli a jejich interpretací.

Aplikační část bude vycházet z praktických příkladů organizací či institucí, kterou si student sám zvolí nebo mu bude doporučena vedoucím práce. Bude sledovat, jak na základě výsledků finanční analýzy mění / nemění management ekonomického subjektu své finanční chování.

Student průběžně konzultuje zpracování bakalářské práce s vedoucím.

Rozsah grafických prací: do 10 stran
Rozsah pracovní zprávy: 30-40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- Bénard, J.: Veřejná ekonomika III. EÚ ČSAV, Praha 1991
Grünwald, R.: Analýza finanční důvěryhodnosti podniku. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001, ISBN 80-86119-47-5.
Grünwald, R. - Holečková, J.: Finanční analýza a plánování podniku. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007, ISBN 80-86929-26-2.
Halásek, D. a kol.: Rozhodování ve veřejném sektoru. VŠB Ostrava, 2004, ISBN 80-248-0570-7.
Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: Finanční analýza krok za krokem. 1. vyd., C.H.Beck, Praha, 2005, ISBN 80-7179-321-3.
Musgrave, R. A. - Musgraveová, P. B.: Veřejné finance v teorii a praxi. Management Press, Praha, 1994, ISBN 80-85603-76-4.
Sedláček, J.: Finanční analýza podniku. 1. vyd., Competer Press, Praha, 2008, ISBN 80-251-1830-6.
Stiglitz, J. E.: Ekonomie veřejného sektoru. Grada, Praha, 1997, ISBN 80-7169-454-1.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Krbová, Ph.D.
FM VŠE Jindřichův Hradec
Datum zadání bakalářské práce: 7. března 2008
Termín odevzdání bakalářské práce: 31. března 2009

doc. PhDr. Alena Hořepesová, Ph.D.
děkanka

doc. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 31. března 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma
»Povolovací řízení: ekonomické chování vybraného ekonomického subjektu«
jsem vypracoval samostatně.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se
zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve
veřejně přístupné části STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích
na jejich internetových stránkách.

Použitou literaturu a podkladové materiály
uvádím v přiloženém seznamu literatury.

Nové Hradky, březen 2009

.....
podpis studenta

Anotace

Povolovací řízení: ekonomické chování vybraného ekonomického subjektu

Cílem bakalářské práce je potvrdit nebo vyvrátit pracovní hypotézu, že ekonomické chování ekonomického subjektu je diametrálně odlišné před prvním podáním žádosti o vydání povolení, které má pro subjekt příznivý ekonomický vliv, než v letech následujících.

Březen 2009

Poděkování

Za cenné rady, náměty, inspiraci a odborné vedení

při tvorbě mé bakalářské práce děkuji

Ing. Janě Krbové, Ph.D.

Současně děkuji vedení ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice
za poskytnutí podkladů pro zpracování bakalářské práce.

Obsah

ÚVOD	1
I. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	3
1. POVOLOVACÍ ŘÍZENÍ, ZÁKLADNÍ POJMY A SOUVISLOSTI	3
1.1. Povolovací řízení	3
1.2. Důvody žádostí.....	3
1.3. Druhy povolovacích řízení, kdy je nutno prokázat finanční stabilitu.....	4
2. FINANČNÍ ANALÝZA V POVOLOVACÍM ŘÍZENÍ.....	6
2.1. Ukazatele finanční analýzy	6
2.2. Srovnání subjektu s odvětvím a konkurencí	19
2.3. Bonitní a bankrotní modely.....	20
2.4. Hodnocení výsledku finanční analýzy	25
II. ANALÝZA FINANČNÍHO CHOVÁNÍ VYBRANÉHO SUBJEKTU.....	27
3. ČSAD JIHOTRANS A.S.	27
3.1. Analýza ekonomického chování ČSAD JIHOTRANS a.s.	28
3.1.1 Vývoj rentability celkového kapitálu a rentability vlastního kapitálu v letech 2002 – 2007.....	29
3.1.2 Vývoj ukazatelů likvidity a čistého pracovního kapitálu v letech 2002 – 2007.....	30
3.1.3 Vývoj ukazatelů finanční stability v letech 2002 – 2007.....	32
3.1.4 Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2002 – 2007.....	34
3.1.5 Vývoj ukazatelů produktivity práce v letech 2002 – 2007.....	35
3.1.6 Vývoj ve srovnání s odvětvím v letech 2002 – 2007	36
3.1.7 Vývoj bonitního a bankrotních modelů v letech 2002 – 2007	37
3.1.8 Vývoj hodnocení výsledku finanční analýzy v letech 2002 – 2007	39
3.2. Vyvrácení pracovní hypotézy	40
ZÁVĚR	41
POUŽITÁ LITERATURA.....	43
KNIHY A ČASOPISY	43
ELEKTRONICKÉ ZDROJE	43
PŘÍLOHY.....	44

Úvod

Veřejný sektor zahrnuje činnosti státu (státní správa, obrana, bezpečnost, finance apod.), které jsou napojeny na státní rozpočet, nebo jsou financovány prostřednictvím institucí na státu přímo nezávislých, s vlastními zdroji. Celní správa ČR (dále jen CS ČR) patří mezi instituce, které jsou přímo napojené na státní rozpočet¹. CS ČR provádí v rámci zákonných norem tzv. povolovací řízení, které je v naprosté většině případů podobné či shodné s žádostí ekonomického subjektu o bankovní úvěr či záruku. Odlišnost je v tom, že banky si svůj majetek zajistí zástavním právem na majetek žadatele, ale CS ČR tuto možnost ze zákona nemá, a proto se svým způsobem jistí finanční analýzou, která má alespoň částečně odpovědět na otázku, zda je subjekt finančně stabilní a do jaké částky je schopen dostát svým závazkům, aniž by toto mělo fatální vliv na jeho ekonomické fungování.

Povolovací řízení v CS ČR probíhá u specializovaných útvarů, které jsou zaměřeny pouze na jednu činnost. V praxi se povolovacím řízením v oblasti zajištění celního dluhu při dovozu a tranzitu zboží zabývá právní oddělení. Povolovacím řízením v oblasti správy daní se zabývá daňové oddělení. Tyto dvě činnosti jsou prováděny z úrovně celních ředitelství a celních úřadů. Pouze oblast povolovacího řízení, jehož osvědčení umožňuje žadateli vystupovat jako oprávněný hospodářský subjekt (dále jen OHS), se provádí pro celou republiku jen u Celního ředitelství České Budějovice.

Důvodem zvolení tohoto tématu je, že se finanční analýzou zabývám profesně v CS ČR již od roku 2002. V roce 2001, kdy v lednu začala má odborná příprava, jsem absolvoval roční kurz „Finanční analýza a data mining“ ve firmě SPSS CR spol. s r.o.², následně pak kurz „Podvojný účetnictví pro podnikatele“ v rozsahu 160 vyučovacích hodin, pořádaný svazem účetních. Neustále však probíhá zdokonalování finančních analytiků CS ČR, a to minimálně dvakrát ročně je pořádán celní správou pro finanční analytiky (pouze osm v CS ČR) seminář, kde jsou přednášeny nejnovější poznatky a novinky z oboru finanční analýzy a účetnictví.

V první části práce se budu zabývat teoreticko-metodologickými východiský a vymezením základních pojmů, zejména pak pojem povolovací řízení a jeho druhy, dále

¹ Halásek, D. a kol.: *Rozhodování ve veřejném sektoru*. VŠB Ostrava, 2004

² Výhradní distributor softwaru SPSS, vytvořeným nadnárodní společností SPSS Inc., a jediným poskytovatelem školení na obsluhu tohoto softwaru v České republice.

popíšu metodu finanční analýzy používanou v CS ČR. Praktická část bude zaměřena na sledování trendu vývoje ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity a produktivity práce vybraného subjektu v letech 2002 – 2007 a porovnání s obecně doporučovanými minimálními hodnotami resp. v rámci odvětví rozhodujícího předmětu činnosti vybraného subjektu.

Cílem BP je potvrdit nebo vyvrátit pracovní hypotézu, **že ekonomické chování vybraného subjektu je diametrálně odlišné před prvním podáním žádosti o vydání povolení, které má pro subjekt příznivý ekonomický vliv, než v letech následujících.** Kdy povinnost prokazovat finanční stabilitu žadatelů byla do celního zákona vložena zákonem č. 1/2002 Sb., který nabyl účinnosti 1.7.2002.

V práci užívám anglosaskou metodu finanční analýzy. Z pohledu, na dostupné zdroje, se jedná o externí finanční analýzu s některými znaky interní finanční analýzy, s přístupem k většině dat ze zkoumaného ekonomického subjektu, včetně zprávy auditora. Od finanční analýzy můžeme očekávat plnohodnotné výsledky, jen jde-li o samostatný subjekt, který není součástí nějaké skupiny, např. nadnárodní korporace, nebo konsolidačního celku³. Tuto podmínku vybraný ekonomický subjekt splňuje, neboť se jedná o akciovou společnost, kterou vlastní dvě fyzické osoby s rovným podílem na základním kapitálu.

³ Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

I. Teoreticko-metodologická východiska

Tato část vysvětlí pojmy v textu zmiňované a ujednotí názvosloví v oblasti povolovacího řízení a finanční analýzy, která prošla za více než sto let nejednou dílčí renovací a neexistují pro ni všeobecně uznávané zásady, ani mezinárodní standardy⁴. Další podstatnou záležitostí je, že vlastní finanční výkazy jsou výstupem účtování a subjektem zvolených metod účtování. I když subjekt, obecně vzato, nemá příliš volnou ruku v účtování a lidová tvořivost a kreativita v této oblasti je navíc trestná, přeci jen existují nějaké možnosti volby, jak kterou reálnou transakci zaúčtovat. Přinejmenším možnost volby metody odepisování majetku do nákladů bude mít významný dopad na celkový výsledek hospodaření.

1. Povolovací řízení, základní pojmy a souvislosti

1.1. Povolovací řízení

Povolovací řízení je komplexem činností, v jehož průběhu je posuzován návrh ekonomického subjektu na určité ekonomické zvýhodnění, které lze získat pouze při splnění zákonem stanovených podmínek. Jedná se například o prokázání bezdlužnosti (finanční úřad, správa sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny), právní bezúhonnosti (rejstřík trestů, evidence celních a daňových deliktů) a v neposlední řadě o prokázání finanční stability. Na konci tohoto procesu je (v případě, že subjekt prokáže ve všech zkoumaných oblastech dobré výsledky) vydáno kladné rozhodnutí a stanovení podmínek jeho každoročního obnovení. Když toto žádající subjekt neprokáže, je rozhodnutí negativní. Subjekt má v tomto případě možnost použít institut ručitele nebo bankovní záruky.

1.2. Důvody žádosti

Důvodem k podání žádosti je v drtivé většině případů ekonomický profit, který spočívá v uvolnění finančních prostředků, které by ekonomický subjekt musel účelově složit, nebo vázat ve prospěch celní správy pro zajištění svých budoucích závazků (celní dluh, celní

⁴Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

jistota, zajištění spotřební daně atd.). Dalším důvodem je možnost vystupovat ve všech zemích společenství jako OHS. Udělením osvědčení postavení OHS získává hospodářský subjekt úlevy ve vztahu k celním kontrolám v oblasti bezpečnosti a zabezpečení, výhody ve využívání zjednodušených postupů a přednostní kontroly na základě finanční analýzy, která je součástí analýzy rizik ve všech členských státech EU.

1.3. Druhy povolovacích řízení, kdy je nutno prokázat finanční stabilitu

Cílem povolovacích řízení je posoudit návrh a ověřit, zda jsou předložené údaje a doklady úplné a zda jsou v souladu s příslušnými zákony (dle kterých je povolení možno vydat) a zda jsou splněny podmínky pro vydání povolení. Součástí povolovacích řízení je rovněž posouzení finanční stability žádajícího subjektu.

Povolovací řízení dle Celního kodexu společenství a celního zákona ČR. Jedná se o takové povolovací řízení, které je prováděno v rámci vyřizování žádosti o finanční a administrativní úlevy při dovozu a tranzitu zboží. Příkladně se jedná o zproštění povinnosti poskytnout jistotu v režimu tranzitu nebo o povolení ručitele pro individuální záruku s použitím záruční listiny⁵. O tento druh povolení žádají zejména subjekty, které se zabývají dovozem a tranzitem zboží pocházejícího z třetích zemí, tzn. ze zemí mimo evropskou unii (dále jen EU). Dále pak subjekty zabývající se zastupováním v celním řízení a ručitelé, kteří přebírají, v případě insolvence osoby povinné, celý finanční závazek a poskytují státu plnění v plné výši.

Povolovací řízení dle zákona o spotřebních daních. V tomto případě jde o povolovací řízení prováděné v rámci povolení k výrobě a manipulaci s vybranými výrobky (alkohol, tabák, paliva a maziva)⁶. Tato povolení se týkají snížení zajištění spotřební daně, nebo upuštění od jeho poskytnutí a také povolení ručitele pro zajištění spotřební daně. Tento druh povolení využívají zejména výrobci a přepravci zboží podléhajícího spotřební dani. Jsou to subjekty, které se zabývají výrobou a distribucí alkoholických nápojů včetně piva, producenti tabákových výrobků a v neposlední řadě výrobci a dopravci paliv a maziv na bázi ropy.

⁵ Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

⁶ Zákon č. 353/2003 Sb., Zákon o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

Povolovací řízení k udělení osvědčení OHS. Institut OHS byl zřízen nařízením Rady č. 648/2005 ze dne 13.4.2005 (OJ EU L 117, str.13 ze dne 4.5.2005), kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění (tzv. „bezpečnostní novela CK“). Udělením osvědčení postavení OHS získává hospodářský subjekt úlevy ve vztahu k celním kontrolám v oblasti bezpečnosti a zabezpečení, výhody ve využívání zjednodušených postupů a přednostní kontroly na základě analýzy rizik ve všech členských státech EU⁷.

⁷ Nařízení Rady č. 648/2005

2. Finanční analýza v povolovacím řízení

Metoda zpracování finanční analýzy, používaná v Celní správě ČR, je metodou komplexní. Jedná se o analýzu kvantitativní (vertikální a horizontální analýza, analýza poměrových ukazatelů) i kvalitativní (zohledňuje riziko vlastnických vztahů, údaje z přílohy k účetní závěrce, podrozvahové závazky, údaje ze zprávy auditora a jiných kontrolních orgánů, četnost změn v představenstvu, zástavy nemovitostí či pohledávek a jiné). Hodnoty sledovaných ukazatelů jsou posuzovány ve vzájemných souvislostech, prioritní je hodnocení ukazatelů v časové řadě (trendy), druhotně jsou ukazatele poměřovány s obecně doporučenými minimálními hodnotami, respektive s hodnotami v rámci odvětví rozhodujícího předmětu činnosti ekonomického subjektu.

Finanční analýza vychází z dat očištěných o nestandardní položky (neprodejné zásoby, nedobytné pohledávky, tvorbu a zúčtování opravných položek a rezerv, prodej dlouhodobého majetku a materiálu, mimořádné resp. neopakovatelné výnosy a náklady a jiné). Hodnocený ekonomický subjekt předkládá a doplňuje potřebné materiály a data.

Finanční analýza hodnotí vývoj ekonomického subjektu v oblastech rentability, likvidity, finanční stability, aktivity a produktivity práce za hodnocené a aktuální období. Jejím výsledkem je konstatování, zda je hodnocený ekonomický subjekt shledán finančně stabilní či nestabilní. V případě, že se jedná o finančně stabilní subjekt, je rovněž stanovena maximální finanční částka, představující disponibilní pohotové prostředky, do které je hodnocený ekonomický subjekt schopen dostat svým závazkům vyplývajícím z celních a daňových předpisů.

2.1. Ukazatelé finanční analýzy

Ukazatelé rentability patří v praxi k nejsledovanějším ukazatelům vzhledem k tomu, že informují o výsledném efektu dosaženém (hospodářský výsledek) vloženými prostředky do podnikatelské činnosti. Každý subjekt má své specifické cíle, jejichž míra naplnění slouží jako kritérium úspěšnosti, je všem subjektům společný cíl dosažení uspokojivé výnosnosti vloženého kapitálu, kterou je však potřeba hodnotit v souvislosti s platební schopností a finanční stabilitou, které souvisí s celkovou majetkovou a finanční strukturou⁸.

⁸ Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

Rentabilita celkového kapitálu (dále jen RCK) - vyjadřuje, jaký efekt připadá na jednotku celkového kapitálu zapojeného do podnikatelské činnosti⁹. Obecně se doporučuje, aby RCK byla vyšší než průměrná úroková sazba z přijatých úvěrů.

$$RCK = \frac{ZUD}{A} \times 100$$

kde

ZUD = zisk před zdaněním a úroky

A = aktiva celkem

Minimální doporučená hodnota: průměrná úroková sazba z úvěrů, každoročně aktualizovaná podle údajů České národní banky (dále jen ČNB).

Rentabilita vlastního kapitálu (dále jen RVK) - míra zhodnocení vlastních vložených prostředků do podnikatelské činnosti¹⁰. Obecné doporučení je, aby RVK byla vyšší než výnosy bezrizikových aktiv (např. státních pokladničních poukázek nebo dlouhodobých státních dluhopisů).

$$RVK = \frac{Z}{VK} \times 100$$

kde

Z = hospodářský výsledek za účetní období

VK = vlastní kapitál

Minimální doporučená hodnota: průměrná úroková sazba z dlouhodobých státních dluhopisů, každoročně aktualizovaná podle údajů ČNB resp. ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen MPO).

Ukazatelé likvidity měří schopnost ekonomického subjektu generovat peníze a splácet včas své krátkodobé závazky vůči krátkodobým věřitelům, jako jsou komerční banky, dodavatelé, zaměstnanci, stát - zastoupeny jednotlivými správci (celní a daňové závazky, závazky ze sociálního zabezpečení, atd.), jiné závazky a výpomoci. Z pohledu celní správy, jako krátkodobého věřitele, se analýza zabývá kvalitou a pohybem krátkodobých aktiv

⁹ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

¹⁰ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

a krátkodobých závazků a časováním průběhu peněžních toků, tzn. od tvorby a prodeje zásob přes fakturaci a inkaso pohledávek až po úhradu závazků.

Okamžitá likvidita (cash ratio) vychází z nejužší definice likvidních aktiv, je to nejprísnejší hodnocení schopnosti ekonomického subjektu uspokojit své krátkodobé závazky peněžními prostředky, které má v hotovosti, na běžných účtech a jejich ekvivalentech (krátkodobé cenné papíry, šeky)¹¹.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{FM}{KZ + BBÚ + KFV}$$

kde

FM = krátkodobý finanční majetek

KZ = krátkodobé závazky

$BBÚ$ = běžné bankovní úvěry

KFV = krátkodobé finanční výpomoci

Minimální doporučená hodnota: 0,2

Pohotová likvidita (quick ratio), v tomto ukazateli se do likvidních prostředků ekonomického subjektu kromě krátkodobého finančního majetku zahrnují ještě krátkodobé pohledávky¹².

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{FM + KP - NP}{KZ + BBÚ + KFV}$$

kde

FM = krátkodobý finanční majetek

KP = krátkodobé pohledávky

NP = pohledávky po lhůtě splatnosti

KZ = krátkodobé závazky

$BBÚ$ = běžné bankovní úvěry

KFV = krátkodobé finanční výpomoci

Minimální doporučená hodnota: 1,0

Při analýze je nutno brát ohled na to, zda je reálná splatnost pohledávek, jinak je třeba některé nereálné pohledávky z likvidních prostředků vyloučit, aby měl ukazatel pohotové likvidity

¹¹ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

¹² Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

co nejpřesnější vypovídající schopnost a nezkrášloval výsledek analýzy včetně komentáře o možnostech ekonomického subjektu hradit své závazky. Vzorec pro výpočet ukazatele pohotové likvidity je s ohledem na snížení hodnoty krátkodobých pohledávek rozšířen v čitateli o případné nedobytné pohledávky (dále jen NP).

Úprava krátkodobých pohledávek je možná těmito způsoby:

- a) v případě, že ekonomický subjekt tvoří opravné položky k pohledávkám, je tato skutečnost zohledněna již v rozvaze a není nutné tuto úpravu provádět před prováděním výpočtu ve finanční analýze,
- b) pokud úpravy nejsou v rozvaze provedeny nebo jsou provedeny v nedostatečné výši, je nutno snížit hodnotu krátkodobých pohledávek, které jsou po lhůtě splatnosti nedobytné nebo obtížně vymahatelné, podle doporučených hodnot níže uvedené vyřazovací šablony:

délka pohledávky po lhůtě splatnosti	procentuální snížení hodnoty pohledávky
180 - 360 dní	50%
nad 360 dní	100 %

Běžná likvidita (current ratio) likvidní aktiva jsou v tomto ukazateli nejširší a jsou zde zahrnuta veškerá oběžná aktiva, která vyjadřují schopnost ekonomického subjektu uspokojit své krátkodobé závazky¹³. Z tohoto důvodu je nutné hodnotu oběžných aktiv snížit o dlouhodobé pohledávky, které nemají krátkodobý likvidní charakter. Pokud má analytik k dispozici podrobnější informace, měl by vyloučit z výpočtu neprodejné zásoby.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{OA - DP - NP}{KZ + BBÚ + KVV}$$

kde

OA = oběžná aktiva

DP = dlouhodobé pohledávky

NP = pohledávky po lhůtě splatnosti

KZ = krátkodobé závazky

BBÚ = běžné bankovní úvěry

KVV = krátkodobé finanční výpomoci

Minimální doporučená hodnota: 1,5

¹³ Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

V případě, že firma má finanční pronájem, který je splatný do jednoho roku a není uveden v rozvaze, doporučuje se upravit jmenovatel ukazatele o tyto závazky (RLS).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{OA - DP - NP}{KZ + BBÚ + KFV + RLS}$$

kde

OA = oběžná aktiva

DP = dlouhodobé pohledávky

NP = pohledávky po lhůtě splatnosti

KZ = krátkodobé závazky

BBÚ = běžné bankovní úvěry

KFV = krátkodobé finanční výpomoci

RLS = leasingové závazky roční

Minimální doporučená hodnota: 1,5

Při hodnocení běžné likvidity musí analytik dbát na:

- a) stav peněžních prostředků,
- b) ověření si krátkodobých pohledávek (provést propočet a vyloučit z analýzy sporné nebo nedobytné pohledávky)
- c) ověření si stavu zásob (vyloučit z analýzy neprodejné zásoby)

Výše uvedené ukazatele likvidity 1., 2. a 3. stupně mají statický charakter, protože vycházejí z rozvahy a jsou sestavené k určitému datu. Pro objektivnější posouzení je nutné použít některé další ukazatele likvidity založené zejména na peněžním toku jakožto tokové veličině.

Likvidita peněžního toku - CASH-FLOW vypovídá o schopnosti ekonomického subjektu splácet své krátkodobé závazky z vlastní tvorby peněžních prostředků¹⁴ (rozdílu příjmů a výdajů), přičemž v čitateli je peněžní tok z provozní činnosti a ve jmenovateli jsou krátkodobé závazky.

$$\text{Likvidita dle cash-flow} = \frac{CF \text{ prov.}}{KZ + BBÚ + KFV} \times 100$$

kde

CF prov. = čistý cash-flow z provozní činnosti

¹⁴ Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

KZ = krátkodobé závazky

$BBÚ$ = běžné bankovní úvěry

KFV = krátkodobé finanční výpomoci

Minimální doporučená hodnota: 40 %

Čistý pracovní kapitál (dále jen ČPK) - představuje rozdíl likvidních oběžných aktiv (oběžná aktiva očištěná o neprodejné zásoby, dlouhodobé a nedobytné pohledávky) a krátkodobých závazků, tzn. přebytek likvidních aktiv nad krátkodobými zdroji resp. část oběžných aktiv, která je financována dlouhodobým kapitálem¹⁵. Čistý pracovní kapitál by neměl být záporný. V tomto případě by část dlouhodobého majetku byla financována krátkodobými cizími zdroji, což představuje riziko pro dlouhodobou finanční stabilitu ekonomického subjektu.

$$\text{ČPK} = (OA - DP - NP) - KZ - BBÚ - KFV$$

kde

OA = oběžná aktiva

DP = dlouhodobé pohledávky

NP = pohledávky po lhůtě splatnosti

KZ = krátkodobé závazky

$BBÚ$ = běžné bankovní úvěry

KFV = krátkodobé finanční výpomoci

Minimální doporučená hodnota: >0

Ukazatelé finanční stability (zadluženosti)

Finanční stabilitou se rozumí schopnost ekonomického subjektu dlouhodobě uhrazovat své finanční závazky. Ukazatelé finanční stability (zadluženosti) mají osvědčit, že v případě okamžitého nedostatku likvidity existují v ekonomickém subjektu rezervy, které by pomohly překlenout dočasné finanční potíže pramenící z provozní činnosti¹⁶. Posuzuje se finanční struktura ekonomického subjektu z dlouhodobého hlediska, riziko, které ekonomický subjekt

¹⁵ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

¹⁶ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

podstupuje při dané struktuře vlastních a cizích zdrojů, a míra schopnosti ekonomického subjektu znásobit své zisky využitím cizího kapitálu.

Podíl vlastních zdrojů na aktivech – ukazatel finanční struktury ekonomického subjektu. Do určité míry platí, že čím vyšší je podíl vlastního kapitálu, tím je i vyšší finanční stabilita ekonomického subjektu, jeho odolnost vůči krizi a tím menší je jeho závislost na věřitelích¹⁷.

$$\text{Podíl vlastních zdrojů na aktivech} = \frac{VK}{A} \times 100$$

kde

VK = vlastní kapitál

A = aktiva celkem

Minimální doporučená hodnota: 30 %

Podíl cizích zdrojů na aktivech – ukazatel věřitelského rizika – informuje o výši zadluženosti ekonomického subjektu. Vysoký podíl cizích zdrojů ve finanční struktuře ekonomického subjektu znamená, že ekonomický subjekt je závislejší na cizím kapitálu, a tím i zranitelnější¹⁸. Za určitých podmínek však cizí kapitál může zvyšovat rentabilitu vlastního kapitálu. Růst tohoto ukazatele je tedy žádoucí posuzovat současně s ukazatelem RVK.

$$\text{Podíl cizích zdrojů na aktivech} = \frac{CZ}{A} \times 100$$

kde

CZ = cizí zdroje

A = aktiva celkem

Maximální doporučená hodnota: 70 %

Úrokové krytí – tj. krytí úroků ziskem. Čím je tento ukazatel vyšší, tím je vyšší schopnost ekonomického subjektu platit náklady na cizí kapitál¹⁹.

¹⁷ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

¹⁸ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

¹⁹ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{ZUD}{U}$$

kde

ZUD = zisk před zdaněním a úroky

U = nákladové úroky

Minimální doporučená hodnota: >5

Doba splácení dluhů – vyjádřená počtem roků potřebných ke splacení veškerých dluhů ekonomického subjektu, kdyby peněžní toky (zisk po zdanění + odpisy) zůstaly na úrovni běžného roku²⁰.

$$\text{Doba splácení dluhů} = \frac{CZ - Rez}{Z + O}$$

kde

CZ = cizí zdroje

Rez = rezervy

Z = hospodářský výsledek za účetní období

O = odpisy

Do hodnoty dluhů je možno započíst budoucí závazky z finančního pronájmu, které nejsou zahrnuty v rozvaze.

$$\text{Doba splácení dluhů vč. leasingu} = \frac{CZ - Rez + CLS}{Z + O}$$

kde

CZ = cizí zdroje

Rez = rezervy

CLS = leasingové závazky celkové

Z = hospodářský výsledek za účetní období

O = odpisy

²⁰ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

Doporučená hodnota: do 3 let velmi dobrá
do 5 let dobrá

Krytí dluhů peněžními toky – převrácená hodnota ukazatele doby splácení dluhů, použitá v bonitním modelu R. Grünwalda²¹.

$$\text{Krytí dluhů peněžními toky} = \frac{Z + O}{CZ - Rez}$$

kde

Z = hospodářský výsledek za účetní období

O = odpisy

CZ = cizí zdroje

Rez = rezervy

Minimální doporučená hodnota: 0,2

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji – při výsledku nižším než 1 musí subjekt krýt část svého dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji a může tak mít problémy s úhradou svých závazků $\Rightarrow$ subjekt je podkapitalizovaný. Při příliš vysokém poměru je sice subjekt finančně stabilní, ale drahými dlouhodobými zdroji financuje příliš velkou část krátkodobého majetku $\Rightarrow$ subjekt je překapitalizovaný²².

$$\text{Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji} = \frac{VK + Rez + DZ + DBÚ}{DM}$$

kde

VK = vlastní kapitál

Rez = rezervy

DZ = dlouhodobé závazky

$DBÚ$ = dlouhodobé bankovní úvěry

DM = dlouhodobý majetek

Minimální doporučená hodnota: 1

²¹ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

²² Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

Ziskový účinek finanční páky – vyjadřuje, kolikrát je kapitál vlastníků znásoben použitím cizích zdrojů pro financování. Pokud je větší než 1, pak zvyšování podílu cizích zdrojů ve finanční struktuře subjektu má pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu²³.

$$\text{Ziskový účinek finanční páky} = \frac{ZD}{ZUD} \times \frac{A}{VK}$$

kde

ZD = hospodářský výsledek před zdaněním

ZUD = zisk před zdaněním a úroky

A = aktiva celkem

VK = vlastní kapitál

Minimální doporučená hodnota: 1

Poměr cash flow k celkovým závazkům – schopnost ekonomického subjektu splatit krátkodobé a dlouhodobé závazky z rozdílu příjmů a výdajů²⁴.

$$\text{Poměr CF k celkovým závazkům} = \frac{CF \text{ prov.}}{CZ - Rez} \times 100$$

kde

CF prov. = čistý cash-flow z provozní činnosti

CZ = cizí zdroje

Rez = rezervy

Do hodnoty celkových závazků je možno započíst budoucí závazky z finančního pronájmu, které nejsou zahrnuty v rozvaze.

$$\text{Poměr CF k celkovým závazkům (vč. leasingu)} = \frac{CF \text{ prov.}}{CZ - Rez + CLS} \times 100$$

kde

CF prov. = čistý cash-flow z provozní činnosti

CZ = cizí zdroje

²³ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

²⁴ Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

Rez = rezervy

CLS = leasingové závazky celkové

Minimální doporučená hodnota: 20 %

Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity měří schopnost ekonomického subjektu využívat vložené prostředky. Pomocí těchto ukazatelů lze zjistit, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k hospodářským aktivitám přiměřená. Vysoký obrat, resp. nízká doba obratu majetku, pozitivně přispívá k rentabilitě podnikání²⁵.

Obrat aktiv – nízká hodnota ukazatele znamená neúměrnou majetkovou vybavenost ekonomického subjektu a jeho neefektivní využití. Obecně platí, že čím vyšší je obrat aktiv, tím lépe. Musíme jej však posuzovat obezřetně. Nízká hodnota ukazatele může znamenat, že ekonomický subjekt investuje do budoucna a tyto investice zatím nepřinášejí efekt (vysoká hodnota aktiv v důsledku vysoké hodnoty dlouhodobého majetku).

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{TZ + TVS}{A}$$

kde

TZ = tržby za prodej zboží

TVS = tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

A = aktiva celkem

Minimální doporučená hodnota: 1

Doba obratu zásob – vyjadřuje počet dní nutných k tomu, aby peněžní prostředky přešly přes výrobní a zboží formy znovu do peněžní formy. Pro posuzování ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě a porovnání s odvětvovým průměrem²⁶.

$$\text{Doba obratu zásob} = \left(\frac{ZA}{TZ + TVS} \right) \div 360$$

²⁵ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

²⁶ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

kde

ZA = zásoby

TZ = tržby za prodej zboží

TVS = tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

Orientační hodnota: odvětvový průměr

Doba obratu krátkodobých pohledávek – vyjadřuje počet dní, po které čeká ekonomický subjekt na úhradu svých pohledávek. Je to doba, po kterou je odběratel dlužen, aniž je tento dluh úročen. Pro posuzování ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě, porovnání s odvětvovým průměrem a s dobou splácení krátkodobých závazků²⁷.

$$\text{Doba obratu KP} = \left(\frac{KP}{TZ + TVS} \right) \div 360$$

kde

KP = krátkodobé pohledávky

TZ = tržby za prodej zboží

TVS = tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

Orientační hodnota: maximální doporučená hodnota = 60 dnů

Doba splácení krátkodobých závazků – vyjadřuje počet dní, který uplyne mezi nákupem zásob nebo služeb a jejich úhradou. Pro posuzování ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě, porovnání s odvětvovým průměrem a s dobou obratu krátkodobých pohledávek²⁸.

$$\text{Doba splácení KZ} = \left(\frac{KZ}{TZ + TVS} \right) \div 360$$

kde

KZ = krátkodobé závazky

TZ = tržby za prodej zboží

TVS = tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

²⁷ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

²⁸ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

Orientační hodnota: maximální doporučená hodnota = 60 dnů

Ukazatelé produktivity práce

Ukazatelé produktivity práce jsou poměrně nová skupina ukazatelů zachycující výkonnost ekonomického subjektu ve vztahu k nákladům na zaměstnance.

Nákladovost přidané hodnoty – vyjadřuje, kolik procent z vytvořené přidané hodnoty ekonomického subjektu odčerpají osobní náklady. Obecně platí, že čím nižší je nákladovost přidané hodnoty, tím lépe. Pro posuzování ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě²⁹.

$$\text{Nákladovost přidané hodnoty} = \frac{ON}{PH} \times 100$$

kde

ON = osobní náklady

PH = přidaná hodnota

Doporučená hodnota: klesající trend

Produktivita práce z přidané hodnoty – vyjadřuje výši vytvořené přidané hodnoty na jednoho zaměstnance. Obecně platí, že čím vyšší je produktivita práce z přidané hodnoty, tím lépe. Pro posuzování ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě a porovnání s vývojem průměrné roční mzdy na jednoho zaměstnance.

$$\text{Produktivita práce z přidané hodnoty} = \frac{PH}{PZ}$$

kde

PH = přidaná hodnota

PZ = počet zaměstnanců

Doporučená hodnota: rostoucí trend

²⁹ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

Průměrná roční mzda na jednoho zaměstnance – pro posuzování ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě a porovnání s vývojem produktivity práce z přidané hodnoty³⁰.

$$\text{Průměrná roční mzda na jednoho zaměstnance} = \frac{MN}{PZ}$$

kde

MN = mzdové náklady

PZ = počet zaměstnanců

Doporučená hodnota: nižší růst než u produktivity práce

2.2. Srovnání subjektu s odvětvím a konkurencí

Základem odvětvové finanční analýzy je začlenění hodnoceného subjektu podle hlavního předmětu činnosti do odvětví uvedeného v Odvětvové klasifikaci ekonomických činností (dále jen OKEČ). Dosažené hodnoty ukazatelů konkrétního ekonomického subjektu jsou poté porovnávány nikoliv s obecně doporučovanými hodnotami, ale s průměrem daného odvětví. Každé odvětví má svá specifika a jiné požadavky např. na výši oběžných prostředků, finančních prostředků, strukturu kapitálu apod.

Podkladem pro zjištění průměrných hodnot sledovaných ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti a ostatních ukazatelů je každoročně prováděná a veřejně dostupná Analýza Ministerstva průmyslu a obchodu. Pro stanovení průměrných hodnot odvětví (do tohoto odvětví spadá vybraný subjekt) I – Doprava, skladování, pošty a telekomunikace, které do Analýzy MPO nejsou zahrnuty, slouží dosažené průměrné hodnoty ukazatelů z evidence finančních analýz CS ČR.

Posouzení finanční situace ekonomického subjektu na základě odvětvového finančního srovnání, dává přehled o tom, jaké místo zaujímá ve svém odvětví, mezi konkurenčními subjekty, zda je z hlediska finanční stability nadprůměrný, průměrný nebo podprůměrný (A-B: nadprůměr; B 1,00 průměr; C-D: podprůměr).

³⁰ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

2.3. Bonitní a bankrotní modely

Bonitní model R. Grünwalda

Bonitní model R. Grünwalda hodnotí vybrané poměrové ukazatele počtem bodů a podle stanoveného algoritmu pak k dosaženému celkovému počtu bodů přisoudí určitý stupeň finančního zdraví. Finančně zdravý ekonomický subjekt vykazuje dostatečnou rentabilitu a přiměřené jištění finančních rizik (likviditu a finanční stabilitu).

Míra finančního zdraví ekonomického subjektu je vyjadřována zařazením ekonomického subjektu do některého ze čtyř pásem:

A - pevné zdraví

Pevné zdraví by jistilo ekonomický subjekt i při závažných nezdarech v provozní činnosti či při externím ohrožení. Pevné zdraví opravňuje investory i věřitele k optimismu, že je zajištěna úhrada dividend, úroků i splatných úvěrů³¹.

B - dobré zdraví

Dobré zdraví by podrželo ekonomický subjekt při přechodných nesnázích v provozní činnosti. Čím je blíže k úrovni pevného zdraví, tím větší je odolnost proti externímu ohrožení. U ekonomických subjektů s dobrým zdravím se ještě nemusí obchodní ani neobchodní věřitelé obávat o své pohledávky³².

C - slabší zdraví

Při slabším zdraví by případné poruchy v podnikání mohly způsobit přechodné finanční potíže. Slabší zdraví pravděpodobně ještě nepovede k nedodržení lhůt splatnosti krátkodobých závazků³³.

D - churavění

Churavění činí ekonomický subjekt náchylným k finanční tísní. Nelze vyloučit, že dojde k úpadku. Při obchodním styku je třeba dbát maximální opatrnosti. Všichni věřitelé musí monitorovat finanční situaci dlužníka z hlediska vyhlídek na uspokojení svých nároků při případném konkurzu či vyrovnání³⁴.

³¹ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

³² Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

³³ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

³⁴ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

Bonitní model využívá poměrové ukazatele, mezi které patří např. (viz tabulka č. 1)

Tabulka č. 1. Vybrané poměrové ukazatele pro bonitní model

Ukazatel	Minimální požadovaná hodnota
Rentabilita celkového kapitálu	Průměrná úroková sazba z úvěrů, každoročně aktualizovaná dle údajů ČNB
Rentabilita vlastního kapitálu	Průměrná úroková sazba z dlouhodobých státních dluhopisů, každoročně aktualizovaná dle údajů ČNB resp. MPO
Pohotová likvidita	1,0
Podíl vlastních zdrojů na aktivech	30 %
Krytí dluhů peněžními toky	0,2
Úrokové krytí	5

Zdroj:³⁵

Za jednotlivé ukazatele se přidělují body, stanovené jako poměr zjištěné skutečné hodnoty k minimální požadované hodnotě. Bodové hodnocení každého ukazatele je limitováno maximálním počtem 3 bodů, minimální hodnocení je limitováno 0 body. Případný záporný výsledek se nahradí nulou. Je-li ve jmenovateli poměrového ukazatele číslo nepatrné nebo nula, je nutné tento ukazatel vyloučit z propočtu indexu bonity (úrokové krytí)³⁶.

„Index bonity (dále jen IB) je aritmetický průměr z počtu bodů získaných za jednotlivé poměrové ukazatele. Činí-li aritmetický průměr alespoň 1 bod či více, jde o uspokojivé finanční zdraví. Méně než 1 bod signalizuje možné finanční potíže – dříve či později“³⁷.

Podmínky pro zařazení ekonomického subjektu do příslušného finančního pásma (viz tabulka č. 2)

³⁵ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

³⁶ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

³⁷ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001., s. 24

Tabulka č. 2. Podmínky zařazení subjektu do finančního pásma

Bonita	Slovní vyjádření	IB v bodech	Další podmínky pro kvalifikaci ratingu
A	Pevné zdraví	2,00 – 3,00	a přitom všechny ukazatele musí dosáhnout minimálně 1,00 bodu
B	Dobré zdraví	1,00 – 1,99	a přitom pohotová likvidita a úrokové krytí musí dosáhnout minimálně 1,00 bodu
C	Slabší zdraví	0,50 – 0,99	a přitom pohotová likvidita musí dosáhnout minimálně 1,00 bodu
D	Churavění	0,00 – 0,49	
Není-li splněna podmínka „a přitom“, klesne ekonomický subjekt do nižšího pásma, kde jsou podmínky splněny, nebo nejsou kladeny.			

Zdroj³⁸

Finanční chování se posuzuje podle meziročního vývoje finančního zdraví na základě změny indexu bonity (běžný rok oproti minulému roku). Vzestupný vývoj (k lepšímu) vyznačíme znaménkem plus, sestupný vývoj znaménkem mínus připojeným za písmenné označení stupně finančního zdraví.

Finanční důvěryhodnost je založena na poznatcích o finančním zdraví a o finančním chování subjektu.

Rating finanční důvěryhodnosti se vyznačí kombinací písmenného symbolu finančního zdraví, znaménka plus či mínus podle finančního chování a připojením indexu bonity, například B+1,7³⁹.

Altmanův bankrotní model

Bankrotní modely slouží pro predikci možného budoucího vývoje finanční situace ekonomického subjektu. Podobně jako bonitní modely přiřazují ekonomickému subjektu určitý výsledný hodnotící koeficient. Umožňují identifikovat případné negativní tendence dříve, než vyústí do vážnějších finančních potíží resp. bankrotu. Cílem predikčních modelů je prolongovat současnou situaci do budoucnosti a předvídat tak s určitou pravděpodobností, jak se bude ekonomický subjekt vyvíjet v nejbližších třech až pěti letech. Na tomto základě lze

³⁸ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

³⁹ Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001

pak s časovým předstihem poukázat na případné ohrožení finančního zdraví ekonomického subjektu⁴⁰.

Za jeden z nejvýznamnějších predikčních modelů lze označit Altmanovu formuli bankrotu, takzvané Altmanovo Z-skóre stanovené diferencovaně pro ekonomické subjekty s akciemi veřejně obchodovatelnými na burze a pro ekonomické subjekty nekótované na kapitálovém trhu. V Celní správě ČR je používána tato úprava:

a) Z-skóre pro ekonomické subjekty s veřejně obchodovatelnými akciemi (je možno použít i pro ostatní ekonomické subjekty)

$$Z = (1,2 \times a) + (1,4 \times b) + (3,3 \times c) + (0,6 \times d) + (1,0 \times e)$$

kde

a = čistý pracovní kapitál / celková aktiva

b = zadržené výděvky / celková aktiva

c = zisk před zdaněním a úroky / celková aktiva

d = tržní hodnota vlastního kapitálu / celkové dluhy

e = celkové tržby / celková aktiva

Pokud je hodnota ukazatele větší než 2,9 - můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci ekonomického subjektu. Při vypočtené hodnotě ukazatele od 1,81 do 2,9 hovoříme o takzvané nevyhraněné finanční situaci (tzv. šedá zóna). Hodnota Z-skóre nižší než 1,81 pak signalizuje velmi silné finanční problémy ekonomického subjektu, které mohou vést k jeho bankrotu⁴¹.

b) Z-skóre pro ekonomické subjekty nekótované na kapitálovém trhu

$$Z = (0,717 \times a) + (0,847 \times b) + (3,107 \times c) + (0,420 \times d) + (0,998 \times e)$$

kde

a = čistý pracovní kapitál / celková aktiva

b = zadržené výděvky / celková aktiva

c = zisk před zdaněním a úroky / celková aktiva

d = základní kapitál / celkové dluhy

e = celkové tržby / celková aktiva

⁴⁰ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

⁴¹ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

Je-li Z-skóre větší než 2,70 - můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci. Z-skóre od hodnoty 1,20 do 2,70 včetně má ekonomický subjekt s nevyhraněnou finanční situací (tzv. šedá zóna). Pokud je Z-skóre menší nebo rovno 1,2 - je ekonomický subjekt ohrožen vážnými finančními problémy.

Bankrotní model IN95

Na základě matematicko-statistických modelů ratingu a praktických zkušeností při analýze finančního zdraví ekonomických subjektů byl pro podmínky ČR Inkou Neumaierovou a Ivanem Neumaierem sestaven index důvěryhodnosti IN95. Index byl ověřen na datech tisíců českých ekonomických subjektů a vykázal velmi dobrou vypovídací schopnost pro odhad jejich finanční tísně⁴². Úspěšnost indexu IN95 je více než 70 %.

Index IN95 má s váhami pro ekonomiku ČR následující tvar:

$$IN95 = 0,22 \times \left(\frac{A}{CZ} \right) + 0,11 \times \left(\frac{ZUD}{U} \right) + 8,33 \times \left(\frac{ZUD}{A} \right) + 0,52 \times \left(\frac{TZ + TVS}{A} \right) + 0,10 \times \left(\frac{OA - DP - NP}{KZ + KBÚ + KfV} \right) - 16,80 \times \left(\frac{ZPL}{TZ + TVS} \right)$$

kde

$$\frac{A}{CZ} = \text{finanční páka}$$

$$\frac{ZUD}{U} = \text{úrokové krytí}$$

$$\frac{ZUD}{A} = \text{produkční síla}$$

$$\frac{TZ + TVS}{A} = \text{obrat aktiv}$$

$$\frac{OA - DP - NP}{KZ + KBÚ + KfV} = \text{běžná likvidita}$$

$$\frac{ZPL}{TZ + TVS} = \text{doba obratu závazků po lhůtě splatnosti}$$

⁴² Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

Pro každé odvětví (podle OKEČ) přicházejí v úvahu odlišné váhy jednotlivých ukazatelů. U ukazatele ZUD/U je pro všechny OKEČ váha rovna 0,11 a u ukazatele $(OA-DP-NP)/(KZ+KBÚ+KfV)$ činí váha jednotně 0,10.

Váhy indexu IN95 pro OKEČ vybraného ekonomického subjektu tj. I, jsou následující (viz tabulka č. 3):

Tabulka č. 3. Váhy indexu IN95 pro OKEČ „I“

OKEČ	Název	$\frac{A}{CZ}$	$\frac{ZUD}{A}$	$\frac{TZ + TVS}{A}$	$\frac{ZPL}{TZ + TVS}$
I	Doprava, skladování, spedice	0,07	14,53	0,75	60,61
	Průměr celé ekonomiky ČR	0,22	8,33	0,52	16,80

Zdroj⁴³

Ekonomické subjekty s hodnotou indexu IN95 větší než 2 mají schopnost bezproblémově platit své závazky. Šedá zóna indexu IN95 představuje rozmezí hodnot 1–2, tzn. ekonomické subjekty pohybující se v tomto pásmu jsou rizikové a mohly by zde nastat problémy s placením závazků. Ekonomické subjekty, které dosáhly hodnot menších než 1, nemají dostatečnou schopnost plnit své závazky⁴⁴.

2.4. Hodnocení výsledku finanční analýzy

Hodnocení zkoumaného ekonomického subjektu lze provádět pomocí:

- Slovního hodnocení dosažené úrovně rentability, likvidity, finanční stability, aktivity a produktivity práce.
- Komentáře meziročního vývoje finanční situace ekonomického subjektu, příp. komentáře aktuálního vývoje finanční situace.
- Posouzení ostatních důležitých skutečností vyplývajících z předložených podkladů, jako např. anomálie v účetních výkazech, riziko vlastnických vztahů včetně úvěrů a půjček v rámci vlastnický spjatých skupin, podrozvahové závazky (poskytnutá ručení, avaly směnek), nálezy auditora nebo kontrolních orgánů a jiné.

⁴³ Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

⁴⁴ Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005

- Konstatování, zda je hodnocený subjekt shledán finančně stabilní či finančně nestabilní, maximální finanční částka, představující disponibilní pohotové prostředky, do které je hodnocený ekonomický subjekt schopen dostat svým závazkům vyplývajícím z celních a daňových předpisů (v případě, že se jedná o finančně stabilní subjekt). Toto doporučení je však časově omezeno a vydává se pouze na jeden rok, z čehož vyplývá, že žádající subjekt je podrobován finanční analýze každoročně. Čím delší je období, po které je subjekt sledován, tím lepší je predikce finančního chování do budoucnosti. Nutno však podotknout, že finanční analytik není vševědoucí, protože celkem dobře poznal to, co bylo a o tom co bude, si vytváří svůj úsudek⁴⁵. V případě analytika CS je predikce založena na úsudku, za jakých podmínek může CS jako správce předmětných daní a poplatků⁴⁶ poskytnout bez větších obav úlevy ze zajištění dluhů vyniklých, nebo dluhů, které vzniknou subjektu v době platnosti vydaného povolení.

⁴⁵ Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007

⁴⁶ Halásek, D. a kol.: *Rozhodování ve veřejném sektoru*. VŠB Ostrava, 2004

II. Analýza finančního chování vybraného subjektu

V této části se seznámím s analyzovaným ekonomickým subjektem, jak po stránce vrcholového managementu, tak i po stránce jeho majetku, majetkového propojení, zadluženosti, pozice na trhu práce v rámci kraje a také jeho záměrů do budoucnosti. Součástí této části bude i samotná komplexní finanční analýza provedená na datech vybraného ekonomického subjektu.

3. ČSAD JIHOTRANS a.s.

Subjektem mého hodnocení a analýzy je ČSAD JIHOTRANS a.s., Pekárenská 255/77, 370 21 České Budějovice, DIČ: CZ25171216. Jedná se o ekonomický subjekt, mezi jehož hlavní předměty činnosti spadá silniční motorová doprava (nákladní a osobní), zasilatelství, skladování zboží a manipulace s materiálem, zastupování v celním řízení, opravy silničních vozidel, měření emisí, atd.

Společnost zaujímá v roce 2007 významný podíl na trhu dopravních služeb v Jihočeském kraji, a to 31 % v oblasti osobní přepravy a 35 % v oblasti nákladní přepravy. Pro zajištění podmínek poskytování kvalitních služeb zákazníkům pokračovala společnost v rozsáhlých investicích, modernizacích a opravách pro vytvoření kvalitní a spolehlivé technické a technologické základny. Společnost v roce 2007 nakoupila nová nákladní vozidla, přívěsy a návěsy v pořizovací ceně 117 mil. Kč a nové autobusy v pořizovací ceně 48 mil. Kč. Výdaje na modernizaci, rekonstrukci, opravy a rozšíření kapacit, zejména v divizi služeb pro motoristy Č. Budějovice, dosáhly v roce 2007 částky cca 38,2 mil. Kč. Byla dokončena modernizace Stanice technické kontroly v Č. Budějovicích, oprava a modernizace servisu MAN v Č. Budějovicích. Též byla dokončena výstavba nového moderního skladu a prodejního střediska náhradních dílů v Č. Budějovicích. Nejvýznamnějším projektem byla celková přestavba autobusového nádraží v Českých Budějovicích na dopravně obchodní centrum. Obchodní část nového dopravně obchodního komplexu byla otevřena 30. listopadu 2006, nové autobusové nádraží umístěné na střeše budovy bylo slavnostně uvedeno do

provozu 1. dubna roku 2007. Cestujícím, dopravcům a ostatním návštěvníkům a zákazníkům nabízí nové „MERCURY CENTRUM“ zcela novou a špičkovou úroveň a kvalitu služeb⁴⁷.

Hlavní strategií společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. je především trvale zvyšovat svou tržní hodnotu, neustále posilovat postavení na regionálním, tuzemském i evropském trhu s dlouhodobou orientací na zájmy a spokojenost zákazníka. Neméně důležitý je i úkol budovat pozitivní firemní kulturu a pečovat o spokojenost zaměstnanců.

Základní kapitál společnosti je k 31.12.2007 ve výši 157.000.000,- Kč. Ke stejnému datu mají podíl na základním kapitálu pouze dvě osoby: R. Krigar (50 %) a Ing. M. Mrkvička (50 %)⁴⁸.

Orgány společnosti jsou valná hromada, představenstvo, dozorčí rada a generální ředitel. Vrcholové vedení společnosti je složeno z 14 řídicích pracovníků: generální ředitel, personální ředitel, ředitel pro strategii a ekonomiku, technický ředitel, asistent generálního ředitele a ředitelé 9 provozních divizí. Vedoucími pracovníky jsou mimo výše uvedených dále vedoucí středisek a mistři.

K 31.12.2007 má ČSAD JIHOTRANS a.s. průměrný počet zaměstnanců 867, z tohoto počtu je 15 řídicích pracovníků.

Písemný souhlas vedení ČSAD JIHOTRANS a.s. k užití ekonomických dat byl od společnosti získán a je doložen jako příloha bakalářské práce (viz příloha č. 3).

3.1. Analýza ekonomického chování ČSAD JIHOTRANS a.s.

Společnost ČSAD JIHOTRANS a.s. vznikla 1.1.1998 a ke dni 31.12.2007 hospodařila s celkovým objemem aktiv 812 mil. Kč, meziročně rostoucím o 7,08 %. Tento majetek byl převážně tvořen dlouhodobým majetkem ve výši 325 mil. Kč a oběžnými aktivy v celkové výši 443 mil. Kč. Oběžná aktiva byla tvořena krátkodobými pohledávkami ve výši 347 mil. Kč, zásobami v hodnotě 53 mil. Kč a krátkodobým finančním majetkem (peníze v hotovosti a peníze na běžném účtu) v celkové výši 41 mil. Kč. Za rok 2007 realizovala společnost tržby z prodeje zboží a z prodeje vlastních výrobků a služeb ve výši 1,897 mld. Kč. Použitá data pro analýzu jsou uvedena v příloze (viz příloha č. 1 a příloha č. 2).

⁴⁷<http://www.jihotrans.cz/cz/o-spolecnosti/download/>

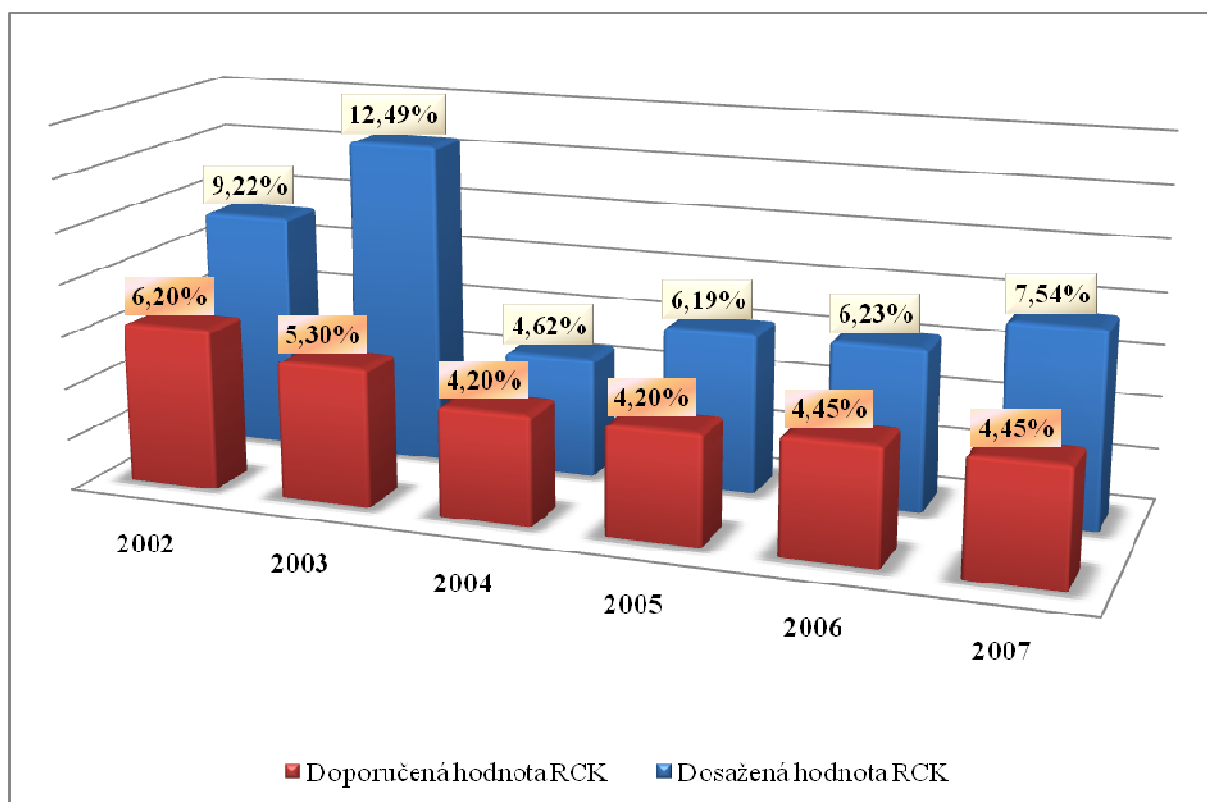
⁴⁸ <http://www.jihotrans.cz/cz/o-spolecnosti/download/>

3.1.1 Vývoj rentability celkového kapitálu a rentability vlastního kapitálu v letech 2002 – 2007

Hodnota dosažené RCK je v celém sledovaném období nad minimální doporučenou hodnotou, i když v roce 2004 došlo ke snížení vzhledem k nutnosti splácet bankovní úvěry, které si společnost sjednala v roce 2003 na realizaci projektů rozšíření a modernizace. Tím se do roku 2007 zvyšovala celková aktiva na více než dvojnásobek stavu roku 2002. Tato skutečnost měla silný vliv na výši hospodářského výsledku, protože splátky úvěrů a úroků jsou spláceny ze zisku před zdaněním. Nelze však tuto skutečnost hodnotit jako negativní v absolutním pojetí, jelikož společnost neustále investuje, a tím zvyšuje hodnotu celkových aktiv.

Na tomto ukazateli se vždy v následujících obdobích ukáže, zda předemtná investice přinesla požadovaný finanční efekt. Jak je patrné z následujícího grafu, tak tato nemalá investice začíná nést ovoce a tvořit větší zisk. Průběh vývoje RCK v letech 2002 – 2007 je uveden v následujícím grafu (viz graf č. 1).

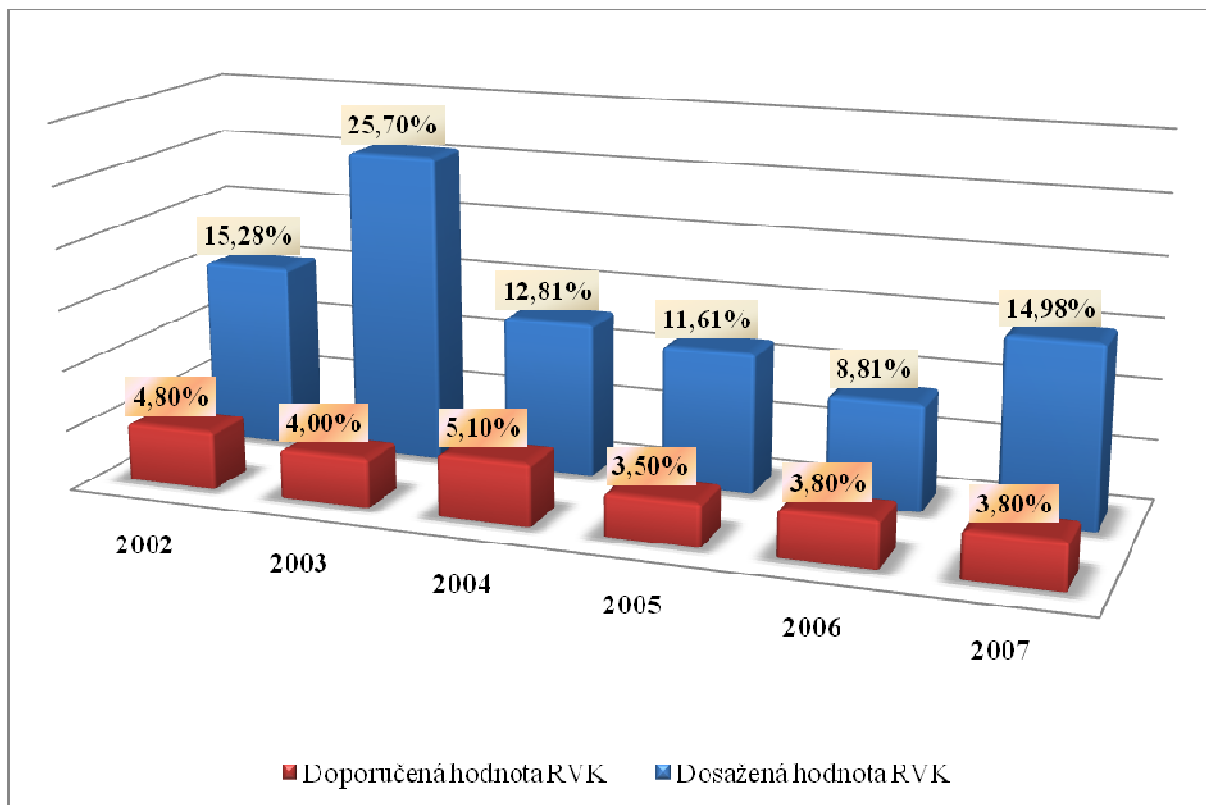
Graf č. 1. Vývoj RCK v letech 2002 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

Hodnota dosažené RVK se pohybuje, v celém sledovaném období, vysoko nad minimální doporučenou hodnotou. Dopad na výši RVK, proti RCK, mají však úvěry a tím i investice do majetku postupný. A to vzhledem k datu nákupu a jeho promítnutí do celkového majetku společnosti. Hodnota vlastního kapitálu vzrostla z hodnoty 150 mil. Kč v roce 2002 na hodnotu 211 mil. Kč v roce 2007. Toto představuje nárůst o 40,67 %. Tento nárůst by byl ještě větší, ale k 1.1.2007 bylo ukončeno působení akcionářů skupiny MOTOR JIKOV GROUP a.s. ve společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s., jejichž podíl ve společnosti činil 33,40 %. Snížení vlastního kapitálu, v důsledku této transakce, k 1.1.2007 proti stavu k 31.12.2006 představuje částku 128 mil. Kč. Průběh vývoje RVK v letech 2002 – 2007 je uveden v následujícím grafu (viz graf č. 2).

Graf č. 2. Vývoj RVK v letech 2002 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

3.1.2 Vývoj ukazatelů likvidity a čistého pracovního kapitálu v letech 2002 – 2007

Tabulka č. 4. Vývoj likvidity a ČPK v letech 2002 - 2007 Okamžitá likvidita (nejtvrdší ukazatel likvidity) ČSAD JIHOTRANS a.s. nedosahuje, ani v jednom ze sledovaných období,

minimální doporučené hodnoty 0,2. Nejblíže k této hranici měla v roce 2002. Průběh vývoje této hodnoty je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 4).

Pohotová likvidita se pohybuje v letech 2002, 2003, 2006 a 2007 nad doporučenou minimální hranicí, ale v letech 2004 a 2005 této hranice nedosáhla. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 4).

Běžná likvidita dosahovala v letech 2002, 2003, 2004, 2005 a 2007 pod doporučenou hodnotu a jen v roce 2006 tuto doporučenou hodnotu překročila. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 4).

Běžná likvidita včetně leasingu v celém sledovaném období nedosáhla doporučených hodnot. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 4).

Likvidita dle cash-flow se pohybovala v letech 2002 -2006 pod doporučenou minimální hodnotou, ale v roce 2007 se dostala nad doporučenou mez. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 4).

Čistý pracovní kapitál, jenž limituje výši volných finančních zdrojů, které společnosti zůstanou po úhradě krátkodobých závazků, je naopak proti všem ukazatelům likvidity po celé sledované období v kladných číslech. V posledních dvou letech je jeho výše v řádu 100 mil. Kč a vyšší. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 4). Tato skutečnost je velmi významná pro konečné posouzení celkového vývoje finančního chování společnosti.

Tabulka č. 4. Vývoj likvidity a ČPK v letech 2002 - 2007

Rok	Okamžitá likvidita	Pohotová likvidita	Běžná likvidita	Běžná likvidita včetně leasingu	Likvidita dle cash-flow	ČPK v tis. Kč
2002	0,18	1,05	1,14	0,89	1,96%	22391
2003	0,12	1,08	1,23	1,09	12,54%	59756
2004	0,1	0,9	1,05	0,87	6,71%	15907
2005	0,09	0,88	1,05	0,83	30,37%	18353
2006	0,08	1,33	1,51	1,16	0,00%	140867
2007	0,13	1,21	1,37	1,07	48,54%	119637
Doporučená hodnota	> 0,2	> 1,00	> 1,5	> 1,5	> 40%	> 0

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

3.1.3 Vývoj ukazatelů finanční stability v letech 2002 – 2007

Podíl vlastních zdrojů na aktivech byl v letech 2002 – 2006 nad minimální doporučenou hodnotou, ale v roce 2007 klesl mírně pod tuto doporučenou hranici. Tento pokles byl zapříčiněn ukončením působení akcionářů skupiny MOTOR JIKOV GROUP a.s. ve společnosti a s tím související pokles vlastních zdrojů o 128 mil. Kč. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 5).

Na podíl cizích zdrojů měla skutečnost odchodu akcionářů skupiny MOTOR JIKOV GROUP a.s. stejný vliv. Do roku 2006 se hodnota podílu cizích zdrojů pohybovala pod maximální doporučenou hodnotou, ale v roce 2007 vlivem této skutečnosti vzrostla tato hodnota nad tuto doporučenou mez. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 5).

Vývoj ukazatele úrokové krytí je ovlivněn přijetím nových úvěrů v průběhu roku 2003. Čisté zvýšení úvěrů v tomto roce představuje částku 114,6 mil. Kč. Tato skutečnost zatížila financování společnosti částkou 93,8 mil. Kč, kterou bylo v roce 2004 uhradit bankovním ústavům z hrubého zisku. V roce 2005 byla splátka úvěrů a úroků 110,7 mil. Kč, ale hodnota úrokového krytí již vzrostla k minimální doporučené hranici. V roce 2006 a 2007 byla již hodnota tohoto ukazatele na požadované úrovni. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 5).

Doba splácení dluhů včetně leasingu se po celé sledované období pohybuje nad doporučenou hranicí. Tato skutečnost však ještě neznamená, že společnost není schopna splácet své závazky a plnit podmínky leasingových smluv. Vycházím z toho faktu, že společnost dovede dostát svým závazkům a bankovní ústavy ji hodnotí jako spolehlivého klienta. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 5).

Tabulka č. 5. Vývoj ukazatelů finanční stability v letech 2002 - 2007

	Podíl vlastních zdrojů na A	Podíl cizích zdrojů na A	Úrokové krytí	Doba splácení dluhů včetně leasingu
2002	38,97%	58,86%	5,13	9,98
2003	31,21%	68,03%	7,76	5,4
2004	35,24%	64,46%	2,72	6,93
2005	35,17%	64,74%	4,64	8,78
2006	40,89%	58,73%	5,00	7,66
2007	29,17%	71,85%	5,24	9,03
Doporučená hodnota	> 30,00%	< 70,00%	> 5x	< 5 let

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

Krytí dluhů peněžními toky je po celé sledované období, s výjimkou roku 2003, pod doporučenou hodnotou. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 6).

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji se v celém šestiletém období pohybuje nad minimální doporučenou hodnotou. Tato skutečnost značí, že subjekt není podkapitalizovaný, ale koeficient není ani příliš vysoký, což by značilo překapitalizování. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 6).

Ziskový účinek finanční páky je po celé sledované období nad doporučenou minimální hodnotou. Tato skutečnost má pozitivní vliv na RVK. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 6).

Poměr cash-flow k celkovým závazkům nebyl v letech 2002 - 2006 na dobré úrovni a nedosahoval minimální doporučené hodnoty. Obrat nastal v roce 2007, kdy hodnota tohoto ukazatele vzrostla nad minimální doporučenou hodnotu, a tím se zlepšila schopnost společnosti splácet krátkodobé a dlouhodobé závazky z rozdílu příjmů a výdajů. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 6).

Tabulka č. 6. Vývoj dalších ukazatelů finanční stability v letech 2002 - 2007

	Krytí dluhů peněžními toky	Krytí DM dlouhodobými zdroji	Ziskový účinek finanční páky	Poměr cash- flow k celkovým závazkům
2002	0,17	2,08	2,07	0,90%
2003	0,22	1,68	2,79	6,32%
2004	0,18	1,57	1,79	3,64%
2005	0,16	1,52	2,23	15,65%
2006	0,19	1,87	1,96	-6,22%
2007	0,15	1,45	3,11	21,50%
Doporučená hodnota	> 0,20	> 1,00	> 1,00	> 20,00%

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

3.1.4 Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2002 – 2007

Výše koeficientu obratu aktiv vypovídá o skutečnosti, že společnost je úměrně majetkově vybavena a v podstatě tento majetek dokáže efektivně využít i přes velké investice do budoucna. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 7).

Doba obratu zásob ukazuje, že přechod peněžních prostředků přes výrobní a zboží formy zpět do formy peněžní je pod maximální doporučenou hodnotou pro tuto veličinu. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 7).

Doba obratu KP se nachází po celé sledované období mírně nad doporučenou horní mezí. Překročení této doby není však nijak velké. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 7).

Doba splacení KZ je s výjimkou roku 2005 pod doporučeným rozmezím, ale překročení této hodnoty v roce 2005 není nijak závažné. Průběh vývoje tohoto ukazatele je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 7).

Tabulka č. 7. Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2002 - 2007

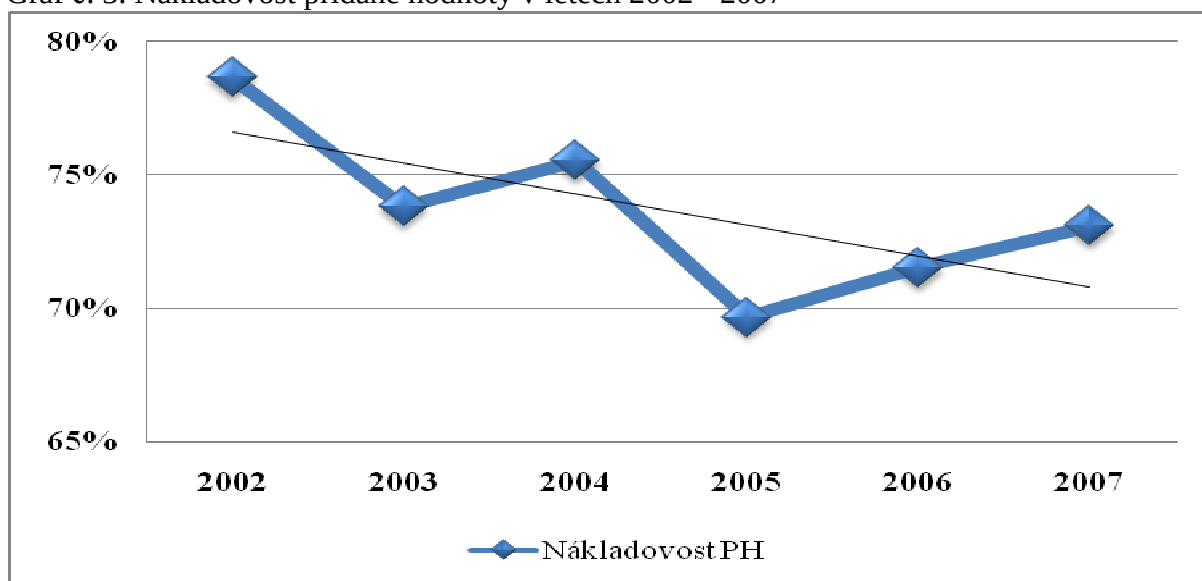
	Obrat aktiv	Doba obratu zásob (dnů)	Doba obratu KP (dnů)	Doba splácení KZ (dnů)
2002	2,03	7	63	54
2003	1,88	11	71	50
2004	2,09	11	60	51
2005	2,04	14	65	63
2006	2,41	10	68	53
2007	2,34	10	66	52
Doporučená hodnota	> 1,00	< 30	< 60	< 60

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

3.1.5 Vývoj ukazatelů produktivity práce v letech 2002 – 2007

Nákladovost přidané hodnoty vykazuje ve sledovaném období klesající trend. Tato skutečnost je plně v souladu s požadavkem na snižování procentuelního podílu z vytvořené přidané hodnoty, které odčerpávají osobní náklady. Průběh vývoje nákladovosti přidané hodnoty v letech 2002 – 2007 je uveden v následujícím grafu (viz graf č. 3).

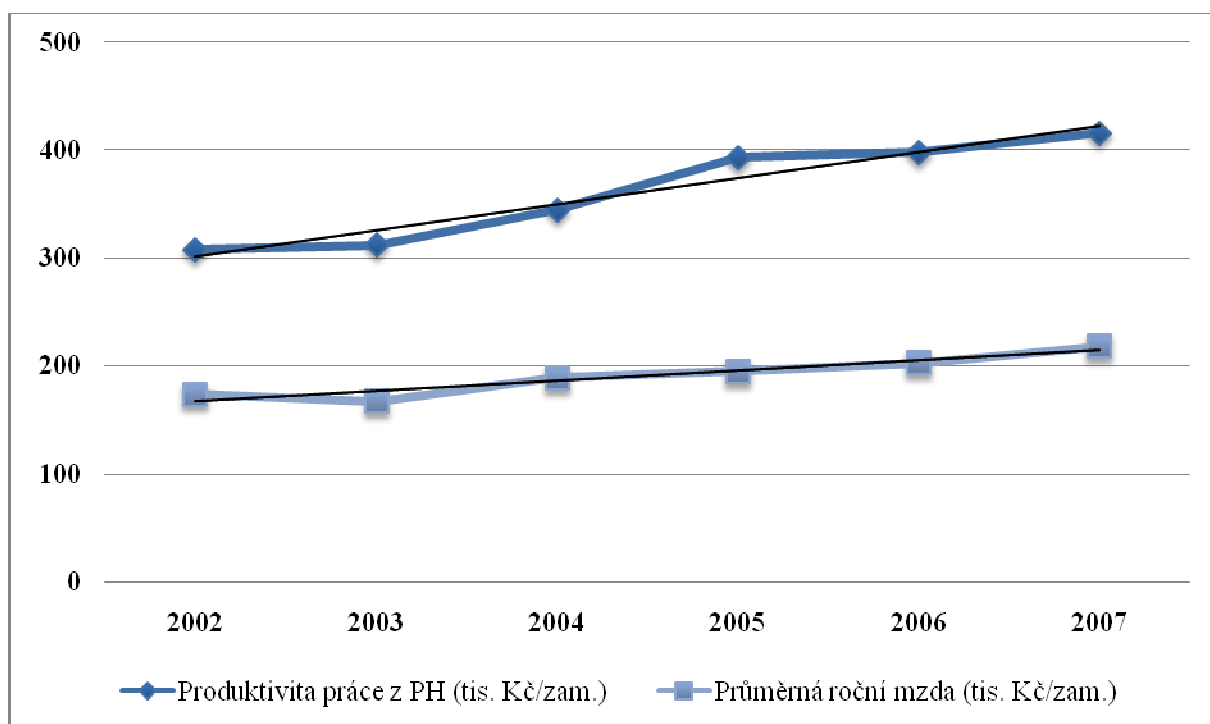
Graf č. 3. Nákladovost přidané hodnoty v letech 2002 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

Při porovnání produktivity práce z přidané hodnoty a jejího trendu s průměrnou roční mzdou na jednoho zaměstnance je i zde splněna podmínka, že produktivita práce z přidané hodnoty má vykazovat rostoucí trend. V návaznosti na tuto skutečnost má průměrná roční mzda na jednoho zaměstnance vykazovat menší růst než produktivita práce z přidané hodnoty. Průběh vývoje produktivity práce z přidané hodnoty a průměrné roční mzdy na zaměstnance v letech 2002 – 2007 je uveden v následujícím grafu (viz graf č. 4)

Graf č. 4. Produktivita práce a průměrná roční mzda v letech 2002 - 2007

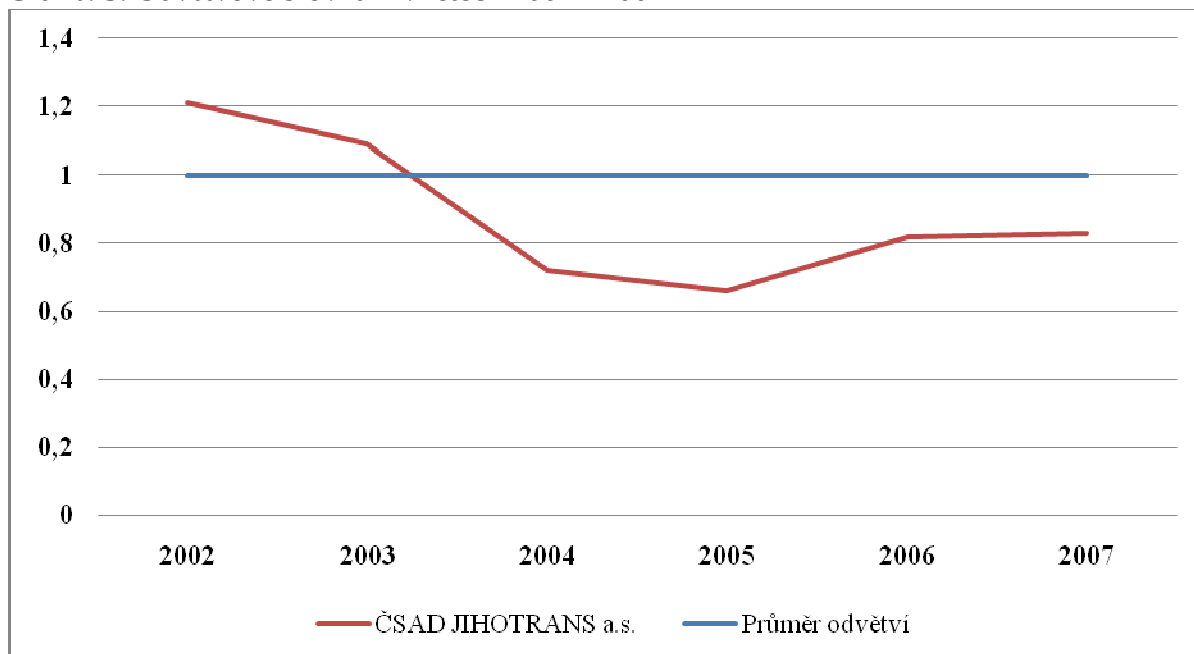
Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

3.1.6 Vývoj ve srovnání s odvětvím v letech 2002 – 2007

Vývoj indexu finančního zdraví společnosti v porovnání s průměrem odvětví naznačuje, že v letech 2002 a 2003 se společnost se svými ekonomickými výsledky pohybovala nad průměrem odvětví. Zadlužením v roce 2004 a následným splácením vysokých úvěrů klesla až na hodnotu 0,66 průměru v roce 2005. A to hlavně vlivem nedostatečné okamžité a pohotové likvidity, dále pak nedostatečného úrokového krytí a slabého krytí dluhů peněžními toky. Obrat ve vývoji nastal v roce 2006 a 2007, kdy se společnost dostala na hodnotu 0,83 průměru odvětví, a to zlepšením v oblasti likvidit

a aktivity. Snížením zadlužení a vzrůstajícím ziskem. Průběh vývoje srovnání s odvětvím v letech 2002 - 2007 je uveden v následujícím grafu (viz graf č. 5).

Graf č. 5. Odvětvové srovnání v letech 2002 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

3.1.7 Vývoj bonitního a bankrotních modelů v letech 2002 – 2007

Vývoj finančního zdraví z pohledu bonitního modelu R. Grünwalda v letech 2002 – 2007 je vcelku uspokojivý, jen propad finančního zdraví v roce 2004 a 2005 do pásma slabšího zdraví je nutno připsat na vrub rozhodnutí vedení společnosti k velkému finančnímu zadlužení v průběhu roku 2004. V tomto roce vedení společnosti rozhodlo o nákupu majetkového podílu v několika společnostech. Průběh vývoje finančního zdraví dle R. Grünwalda v letech 2002 – 2007 je uveden v následující tabulce (viz tabulka č. 8).

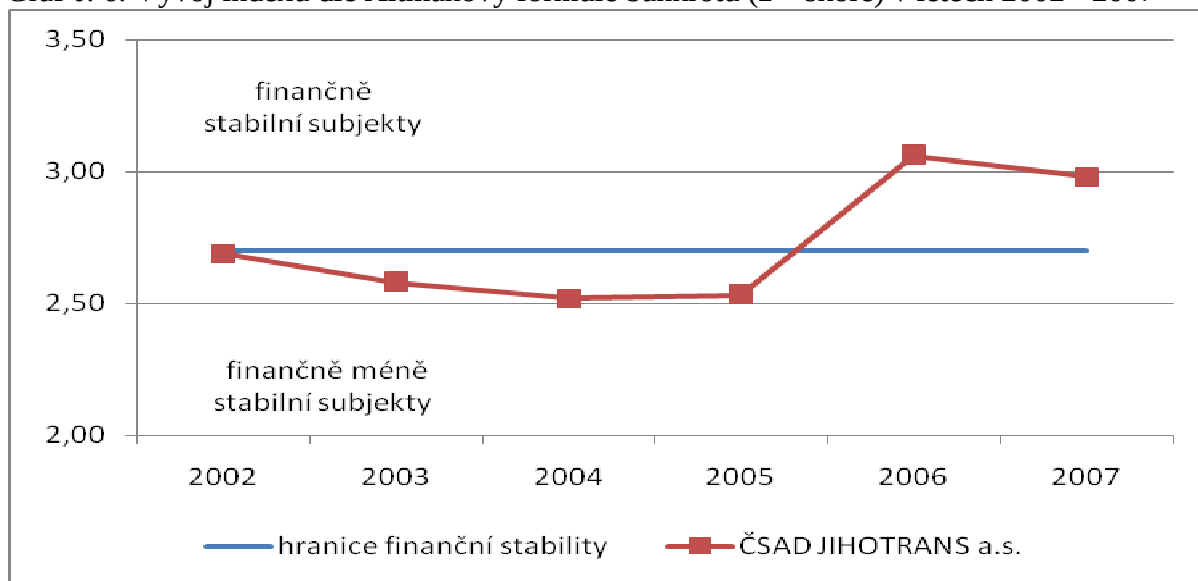
Tabulka č. 8. Finanční zdraví dle R. Grünwalda v letech 2002 – 2007

Rok	Finanční zdraví společnosti	Index bonity
2002	B – dobré zdraví	1,69
2003	B – dobré zdraví	1,87
2004	C – slabší zdraví	1,13
2005	C – slabší zdraví	1,49
2006	B – dobré zdraví	1,39
2007	B – dobré zdraví	1,43

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

Finanční stabilita posuzovaná dle Altmanovy formule bankrotu vykazuje v letech 2002 – 2005 hodnoty, které jsou v pásmu pro finančně méně stabilní subjekty (tzv. šedá zóna). V roce 2006 a 2007 se však hodnota Altmanova indexu přesunula do pásma pro finančně stabilní subjekty. Průběh vývoje indexu dle Altmanovy formule bankrotu v letech 2002 – 2007 je znázorněn v následujícím grafu (viz graf č. 6).

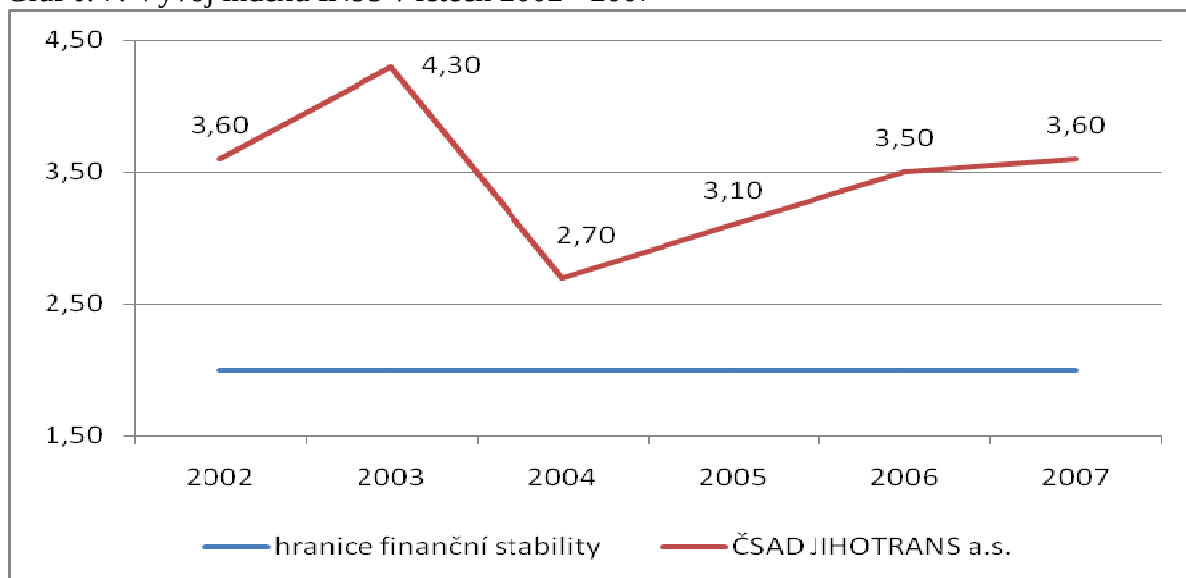
Graf č. 6. Vývoj indexu dle Altmanovy formule bankrotu (z – skóre) v letech 2002 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

Finanční stabilita posuzovaná dle bankrotního modelu IN95 (který byl vytvořen Inkou a Ivanem Neumaierovými, jehož nastavení bylo autory upraveno na míru české ekonomiky) vykazuje v celém sledovaném období hodnoty v pásmu finančně stabilních subjektů. Nicméně lze pozorovat hluboký propad této veličiny v roce 2004 stejně jako u předchozích modelů. Průběh vývoje indexu IN95 v letech 2002 – 2007 je znázorněn v následujícím grafu (viz graf č. 7).

Graf č. 7. Vývoj indexu IN95 v letech 2002 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

3.1.8 Vývoj hodnocení výsledku finanční analýzy v letech 2002 – 2007

Hodnocení společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. provedené na základě finanční analýzy výsledků hospodaření za rok 2002. Společnost byla shledána finančně stabilní a na základě tohoto výsledku (s přihlédnutím k výši ČPK a k výši vlastního kapitálu) byla doporučena maximální částka celních úlev v rámci ČR ve výši 30 mil. Kč.

Hodnocení společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. provedené na základě finanční analýzy výsledků hospodaření za rok 2003. Společnost byla shledána finančně stabilní a na základě tohoto výsledku byla (s přihlédnutím k výši ČPK a k výši vlastního kapitálu), stejně jako v roce 2002, doporučena maximální částka celních úlev v rámci ČR ve výši 30 mil. Kč.

Hodnocení společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. provedené na základě finanční analýzy výsledků hospodaření za rok 2004. Společnost byla shledána finančně stabilní a na základě tohoto výsledku byla (s přihlédnutím k výši ČPK a k výši vlastního kapitálu), stejně jako v roce 2002 a 2003, doporučena maximální částka celních úlev v rámci ČR ve výši 30 mil. Kč. Toto hodnocení bylo provedeno v měsíci červenci 2005, kdy se v oblasti zastupování v celním řízení rozšířily možnosti velkých společností, protože po vstupu ČR do EU ukončilo mnoho malých spedičních firem svou činnost nebo změnilo předmět podnikání a také se vstupem ČR do EU začala CS ČR sledovat aktuální výši zaručených částek elektronicky. Společnost ČSAD JIHOTRANS a.s. zde odhalila možnost expanze a zároveň i svého

hrozícího omezení, a proto podala odvolání do výše maximální finanční částky k nadřazenému orgánu (Generální ředitelství cel), v tomto odvolání požadovala navýšení částky na 50 – 60 mil. Kč. Tento odvolací orgán potvrdil výši částky stanovenou v prvoinstančním rozhodnutí a doporučil subjektu restrukturalizaci závazků a snížení celkové zadluženosti.

Hodnocení společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. provedené na základě finanční analýzy výsledků hospodaření za rok 2005. Společnost byla shledána finančně stabilní a bylo konstatováno (s přihlédnutím k výši ČPK a k výši vlastního kapitálu), že doporučení ze strany CS ČR jsou již částečně naplňována a výsledky umožňují zvýšit maximální částku celních úlev na 32 mil. Kč.

Hodnocení společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. provedené na základě finanční analýzy výsledků hospodaření za rok 2006. Společnost byla shledána finančně stabilní a maximální částka celních úlev (s přihlédnutím k výši ČPK a k výši vlastního kapitálu) v rámci ČR byla stanovena na 40 mil. Kč

Hodnocení společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. provedené na základě finanční analýzy výsledků hospodaření za rok 2007. Společnost byla shledána finančně stabilní, výsledek finanční analýzy se výrazně zlepšil, a na základě těchto skutečností byla maximální částka celních úlev (s přihlédnutím k výši ČPK a k výši vlastního kapitálu) v rámci ČR navýšena na 90 mil. Kč.

3.2. Vyvrácení pracovní hypotézy

Pracovní hypotéza, že ekonomické chování vybraného subjektu je diametrálně odlišné před prvním podáním žádosti o vydání povolení, které má pro subjekt příznivý ekonomický vliv, než v letech následujících, **byla vyvrácena**. Ekonomický subjekt se začal zajímat o podmínky povolení, až po zjištění, že výše částky, kterou požaduje mu nebude přiznána a k jejímu dosažení bude muset změnit své ekonomické chování (snížit a udržovat zadluženost v určitých mezích). Tento tlak na snižování zadluženosti společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. ze strany CS ČR tato společnost jistě náležitě ocení právě nyní v celosvětové finanční krizi.

Závěr

Cílem práce bylo potvrdit nebo vyvrátit pracovní hypotézu, že ekonomické chování vybraného subjektu je diametrálně odlišné před prvním podáním žádosti o vydání povolení, které má pro subjekt příznivý ekonomický vliv, než v letech následujících. Jelikož povinnost prokazovat finanční stabilitu žadatelů byla do celního zákona vložena zákonem č. 1/2002, který nabyl účinnosti 1.7.2002, zabýval jsem se ve své práci finanční analýzou ekonomického chování společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. v letech 2002 – 2007.

První část práce pojednávala o povolovacích řízeních v CS ČR, jejich druzích, důvodech ekonomických subjektů, které je vedou k podání žádosti o určitý druh povolení dle platné legislativy ČR a EU.

Druhá část práce pojednávala o finanční analýze, která hodnotí vývoj ekonomického subjektu v jednotlivých ukazatelích. Byla zde podrobně popsána konstrukce jednotlivých ukazatelů s vysvětlením, jakých hodnot mají tyto ukazatele nabývat pro prokázání finanční stability subjektu. Dále zde byly popsány bonitní a bankrotní modely, dle kterých lze usuzovat na finanční stabilitu subjektu. Nakonec byly v této části popsány možnosti hodnocení výsledku finanční analýzy.

Ve třetí části byla představena společnost ČSAD JIHOTRANS a.s., jak po stránce majetkové, struktury vlastníků, počtu zaměstnanců, tak i po stránce činností a služeb, které poskytuje. Dále pak byla ve třetí části provedena finanční analýza ČSAD JIHOTRANS a.s. na konkrétních datech s komentářem k jednotlivým ukazatelům rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity a produktivity práce. Dále pak byl ukázán vývoj finančního zdraví společnosti v odvětvovém srovnání, po kterém následuje hodnocení dle bonitního a bankrotních modelů. Dále bylo v této části popsáno hodnocení společnosti a vyčíslena doporučená maximální částka, kterou může hodnocený subjekt využívat dle jednotlivých let v rámci povolení ručitele.

Ze závěrečného hodnocení bylo patrné, že se společnosti ČSAD JIHOTRANS a.s. podařilo dosáhnout výše maximální částky, o kterou usilovala od roku 2005, až v roce 2008, kdy po zhodnocení výsledku finanční analýzy bylo konstatováno, že míra zadluženosti společnosti je na přijatelné úrovni a v poměru k hodnotě vlastních zdrojů má klesající tendenci. Pro další roky doporučuji této společnosti pokračovat v udržování celkové zadluženosti v poměru k vlastním zdrojům na úrovni hospodářských výsledků z uzavřeného

účetního období roku 2007, kde tyto výsledky odůvodnily nárůst doporučené maximální částky na 90.000.000,- Kč. V případě potřeby ještě vyšší hodnoty této částky vidím cestu přes snižování zadluženosti v poměru k hodnotě vlastních zdrojů, čímž dojde k navýšení volných disponibilních prostředků, kteréžto jsou velmi vlivným faktorem, ne však jediným, k jejímu stanovení.

Jako hlavní přínos této práce vidím možnost jejího využití k sebereflexi jiných ekonomických subjektů, které vstupují nebo budou vstupovat do institutu povolovacího řízení. Tato práce dává prakticky návod, jak a za jakých vstupních ekonomických podmínek lze při předmětném řízení dospět k pozitivnímu výroku rozhodujícího orgánu.

Do mé vlastní praxe tato práce přinesla potvrzení analytických pouček a nepsaných pravidel. Jedná se zejména o hlediska časových řad, na jejichž základě, jsou-li dostatečně dlouhé, lze predikovat budoucnost. Čím je tato datová řada delší, tím bývá zpravidla možnost predikce přesnější.

Použitá literatura

Knihy a časopisy

1. Grünwald, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku* 1. vyd., Ekopress, Praha, 2001, ISBN 80-86119-47-5.
2. Grünwald, R. – Holečková, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Ekopress, Praha, 2007, ISBN 80-86929-26-2.
3. Halásek, D. a kol.: *Rozhodování ve veřejném sektoru*. VŠB Ostrava, 2004, ISBN 80-248-0570-7.
4. Kyslingerová, E. - Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 1.vyd., C.H.Beck, Praha, 2005, ISBN 80-7179-321-3.
5. Nařízení Rady č. 648/2005 ze dne 13.4.2005 (OJ EU L 117, str. 13 ze dne 4.5.2005), kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění (tzv. „bezpečnostní novela CK“)
6. Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 353/2003 Sb., Zákon o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje

1. Výroční zpráva ČSAD JIHOTRANS a.s. 2002 [online]. [cit. 2008-11-12]. <http://www.jihotrans.cz/Files/File/dokumenty/aktuality/annual%20report/VZ_2002_CZ_AJ.pdf>
2. Výroční zpráva ČSAD JIHOTRANS a.s. 2003 [online]. [cit. 2008-11-12]. <http://www.jihotrans.cz/Files/File/dokumenty/aktuality/annual%20report/VZ_2003_CZ_AJ.pdf>
3. Výroční zpráva ČSAD JIHOTRANS a.s. 2004 [online]. [cit. 2008-11-12]. <http://www.jihotrans.cz/Files/File/dokumenty/aktuality/annual%20report/VZ_2004_CZ_AJ.pdf>
4. Výroční zpráva ČSAD JIHOTRANS a.s. 2005 [online]. [cit. 2008-11-12]. <http://www.jihotrans.cz/Files/File/dokumenty/aktuality/annual%20report/VZ_2004_CZ_AJ.pdf>
5. Výroční zpráva ČSAD JIHOTRANS a.s. 2006 [online]. [cit. 2008-11-12]. <http://www.jihotrans.cz/Files/File/VZ%202006_AJ_w.pdf>
6. Výroční zpráva ČSAD JIHOTRANS a.s. 2007 [online]. [cit. 2008-11-12]. <http://www.jihotrans.cz/Files/File/VZ_2007_AJ.pdf>

Přílohy

1. Vybrané údaje z účetních výkazů ČSAD JIHOTRANS a.s. za roky 2002 – 2004
2. Vybrané údaje z účetních výkazů ČSAD JIHOTRANS a.s. za roky 2005 – 2007
3. Písemný souhlas ČSAD JIHOTRANS a.s. k užití ekonomických dat

Příloha č. 1 Vybrané údaje z účetních výkazů ČSAD JIHOTRANS a.s. za roky 2002 - 2004

	Název položky	Zkratka	Ozn.	2002	2003	Vývoj	2004	Vývoj
				tis. Kč	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Rozvaha - vybrané údaje	Aktiva celkem	A		384952	675037	175,36	732678	108,54
	Dlouhodobý majetek	DM	B.	104737	245990	234,86	261995	106,51
	Oběžná aktiva	OA	C.	181234	318747	175,88	334474	104,93
	Zásoby	ZA	C.I.	14846	39542	266,35	46989	118,83
	Dlouhodobé pohledávky	DP	C.II.	0	0	0,00	0	0,00
	Krátkodobé pohledávky	KP	C.III.	137167	248707	181,32	255072	102,56
	Krátkodobý finanční majetek	FM	C.IV.	29221	30478	104,30	32413	106,35
	Ostatní aktiva - přech. účty	PÚA	D.	98981	110300	111,44	136209	123,49
	Vlastní kapitál	VK	A.	149998	210669	140,45	258183	122,55
	Základní kapitál	ZK	A.I.1.	107000	137000	128,04	157000	114,60
	Fondy ze zisku	FzZ	A.III.	8528	9392	110,13	12964	138,03
	Výsledek hosp. min. let	NZ	A.IV.	11556	8706	75,34	54587	627,00
	Cizí zdroje	CZ	B.	226595	459195	202,65	472282	102,85
	Rezervy	Rez	B.I.	23091	28872	125,04	0	0,00
	Dlouhodobé závazky	DZ	B.II.	24686	79676	322,76	88559	111,15
	Krátkodobé závazky	KZ	B.III.	117556	177604	151,08	218789	123,19
	Bankovní úvěry dlouhodobé	DBÚ	B.IV.1.	19795	94356	476,67	65696	69,63
	Běžné bankovní úvěry	BBÚ	B.IV.2.	41287	81387	197,13	99778	122,60
	Krátkodobé fin. výpomoci	KFV	B.IV.3.	0	0	0,00	0	0,00
	Ostatní pasíva - přech. účty	PÚP	C.	7054	1985	28,14	1569	79,04
Výsledovka - vybrané údaje	Tržby celkem	TZ+TVS		779548	1267581	162,60	1530737	120,76
	Tržby za prodej zboží	TZ	I.	84132	231323	274,95	367543	158,89
	Tržby za prod. vl.výr.a služeb	TVS	II.1.	695416	1036258	149,01	1163194	112,25
	Přidaná hodnota	PH	+	182423	317058	173,80	342505	108,03
	Osobní náklady	ON	C.	143515	234011	163,06	258715	110,56
	Mzdové náklady	MN	C.1	103305	169324	163,91	187496	110,73
	Odpisy	O	E.	11952	40869	341,94	51768	126,67
	Tržby z prodeje DM	TDM	III.1.	21865	25071	114,66	62038	247,45
	ZC prodaného DM	ZCDM	F.1.	3467	30582	882,09	65614	214,55
	Nákladové úroky	U	N.	6913	10868	157,21	12459	114,64
	HV za účetní období	Z		22914	54137	236,26	33064	61,07
	HV před zdaněním	ZD		28577	73428	256,95	21393	29,13
	Zisk před zdaněním a úroky	ZUD	ZD+U	35490	84296	237,52	33852	40,16
Příloha k ÚZ	Pohledávky po lhůtě splat.*	NP				0,00		0,00
	Závazky po lhůtě splatnosti	ZPL				0,00		0,00
	Leasing. závazky roční	RLS		45601	32106	70,41	64403	200,59
	Leasing. závazky celkové	CLS		144322	83103	57,58	115640	139,15
	Roční splátky DZ	RSDZ				0,00		0,00
	Roční splátky DBÚ	RSDBÚ				0,00		0,00
	Poskytnutý DBÚ - nový	DBÚN				0,00		0,00
	Počet zaměstnanců	PZ		593	1016	171,33	993	97,74

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

Příloha č. 2 Vybrané údaje z účetních výkazů ČSAD JIHOTRANS a.s. za roky 2005 - 2007

	Název položky	Zkratka	Ozn.	2005	2006	Vývoj	2007	Vývoj
				tis. Kč	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Rozvaha - vybrané údaje	Aktiva celkem	A		819150	758155	92,55	811838	107,08
	Dlouhodobý majetek	DM	B.	286497	256251	89,44	325200	126,91
	Oběžná aktiva	OA	C.	400921	416265	103,83	442984	106,42
	Zásoby	ZA	C.I.	64114	48965	76,37	53235	108,72
	Dlouhodobé pohledávky	DP	C.II.	0	0	0,00	1000	0,00
	Krátkodobé pohledávky	KP	C.III.	300594	346411	115,24	347460	100,30
	Krátkodobý finanční majetek	FM	C.IV.	36213	20889	57,68	41289	197,66
	Ostatní aktiva - přech. účty	PÚA	D.	131732	85619	64,99	43654	50,99
	Vlastní kapitál	VK	A.	288121	310011	107,60	211246	68,14
	Základní kapitál	ZK	A.I.1.	157000	157000	100,00	157000	100,00
	Fondy ze zisku	FzZ	A.III.	14729	16588	112,62	18612	112,20
	Výsledek hosp. min. let	NZ	A.IV.	81367	108503	133,35	129720	119,55
	Cizí zdroje	CZ	B.	530352	445236	83,95	583298	131,01
	Rezervy	Rez	B.I.	2700	27500	1018,52	47000	170,91
	Dlouhodobé závazky	DZ	B.II.	100406	112958	112,50	121831	107,86
	Krátkodobé závazky	KZ	B.III.	293218	267648	91,28	276571	103,33
	Bankovní úvěry dlouhodobé	DBÚ	B.IV.1.	44678	29380	65,76	92120	313,55
	Běžné bankovní úvěry	BBÚ	B.IV.2.	89350	7750	8,67	45776	590,66
	Krátkodobé fin. výpomoci	KFV	B.IV.3.			0,00		0,00
	Ostatní pasíva - přech. účty	PÚP	C.	677	2908	429,54	17294	594,70
Výsledovka - vybrané údaje	Tržby celkem	TZ+TVS		1671927	1825812	109,20	1897487	103,93
	Tržby za prodej zboží	TZ	I.	453973	600645	132,31	570190	94,93
	Tržby za prod. vl.výr.a služeb	TVS	II.1.	1217954	1225167	100,59	1327297	108,34
	Přidaná hodnota	PH	+	369002	349188	94,63	360996	103,38
	Osobní náklady	ON	C.	256995	249714	97,17	263867	105,67
	Mzdové náklady	MN	C.1	183295	178072	97,15	188706	105,97
	Odpisy	O	E.	51146	51395	100,49	48992	95,32
	Tržby z prodeje DM	TDM	III.1.	57118	75972	133,01	80028	105,34
	ZC prodaného DM	ZCDM	F.1.	44842	51940	115,83	49128	94,59
	Nákladové úroky	U	N.	10921	9447	86,50	11693	123,77
	HV za účetní období	Z		33437	27312	81,68	31655	115,90
	HV před zdaněním	ZD		39791	37819	95,04	49534	130,98
	Zisk před zdaněním a úroky	ZUD	ZD+U	50712	47266	93,20	61227	129,54
Příloha k ÚZ	Pohledávky po lhůtě splat.*	NP				0,00		0,00
	Závazky po lhůtě splatnosti	ZPL				0,00		0,00
	Leasing. závazky roční	RLS		98725	84313	85,40	90275	107,07
	Leasing. závazky celkové	CLS		214763	184846	86,07	191575	103,64
	Roční splátky DZ	RSDZ				0,00		0,00
	Roční splátky DBÚ	RSDBÚ		16329	15307	93,74	17243	112,65
	Poskytnutý DBÚ - nový	DBÚN				0,00		0,00
	Počet zaměstnanců	PZ		940	877	93,30	867	98,86

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSAD JIHOTRANS a.s.

ČSAD JIHOTRANS

ISO 9001-14001
CERTIFIED

ČSAD JIHOTRANS a.s.
Pekárenská 255/77
CZ - 370 21 České Budějovice
tel.: +420/389 009 111, fax: +420/389 009 201
e-mail: csad@jihotrans.cz; www.jihotrans.cz
IČO: 251 71 216, DIČ: CZ 251 71 216
Bank.spojení: ČSOB Č.Budějovice
Číslo účtu: 108001144/0300

České Budějovice
2008-06-06

Věc: Souhlas s použitím ekonomických údajů z výročních zpráv.

ČSAD JIHOTRANS a.s., Pekárenská 255/77, 370 21 České Budějovice uděluje souhlas k použití ekonomických údajů z vlastních výročních zpráv, vydaných v letech 2002 - 2008. Data budou použita pro potřeby bakalářské práce, s názvem „Povolovací řízení: Ekonomické chování vybraného ekonomického subjektu“, studentem Jihočeské univerzity Liborem Tomáškem, bytem: Zahradní 316, 373 33 Nové Hradky.

Tyto ekonomické informace budou použity pouze pro vypracování této bakalářské práce a mohou být publikovány jen ve čtyřech výtiscích.

ČSAD JIHOTRANS a.s.
Pekárenská 255/77
370 21 České Budějovice
IČ: 251 71 216
DIČ: CZ25171216 003

Ing. Miloslav Mrkvička
Předseda představenstva

Certifikované systémy jakosti podle ČSN EN ISO 9001:2001 a environmentálního managementu podle ČSN EN ISO 14001:1997

Společnost zapsána v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Českých Budějovicích v oddělu B a vložce 892.